

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2020-2021

2 FEBRUARI 2021

REGLEMENT VAN ORDE

Voorstel tot wijziging van artikelen 63 en 64 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

– van de heer Fouad AHIDAR –

SAMENVATTEND VERSLAG

namens de Commissie voor het Reglement
uitgebracht door de heer Pepijn KENNIS

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Leden: de heer Fouad Ahidar, voorzitter, mevrouw Soetkin Hoessen, mevrouw Lotte Stoops, de heer Arnaud Verstraete, mevrouw Cielkje Van Achter, de heer Mathias Vanden Borre, de heer Gilles Verstraeten, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Khadija Zamouri, de heer Guy Vanhengel, mevrouw Els Rochette, mevrouw Bianca Debaets, de heer Pepijn Kennis en de heer Jan Busselen

Verontschuldigd: de heer Dominiek Lootens-Stael

Zie: **Stuk 3** (2020-2021) – Nr.1 : Voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde

Stuk 3 (2020-2021) – Nr.2 : Amendement

Stuk 3 (2020-2021) – Nr.3 : Amendement

Stuk 3 (2020-2021) – Nr.4 : Amendement

Dames en Heren,

De Commissie voor het Reglement onderzocht in haar vergadering van dinsdag 2 februari 2021 het voorstel tot wijziging van artikelen 63 en 64 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – Stuk 3 (2020-2021) – Nr.1. Het stuk werd ingediend door de heer Fouad Ahidar. Mevrouw Lotte Stoops wenst zich eveneens aan te sluiten als indiener van het stuk.

Er werden amendementen ingediend door mevrouw Bianca Debaets (CD&V), de heren Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten en mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA) en mevrouw Els Rochette (one-brussels-sp.a).

De commissie duidt de heer Pepijn Kennis als verslaggever aan.

1. Algemene bespreking en bespreking en stemming van de amendementen

Commissievoorzitter en hoofdindiener Fouad Ahidar (one.brussels-sp.a) verduidelijkt het opzet van de voorgestelde reglementswijziging. Het voorstel is het resultaat van gedegen denkwerk in de werkgroep participatie van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (RVG), waar zowel de meerderheidsfracties als de oppositiefracties deel van uitmaken. De bedoeling is helder: burgers het woord geven in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De VGC is actief op terreinen die bepalend zijn voor de leefbaarheid van de stad: onderwijsbeleid, scholenbouw, cultuur, sport, jeugd, kinderopvang, zorg en welzijn. Thema's bij uitstek die behoren tot het dagelijks leven van de Brusselaars. Met de Brusselaars actief in gesprek gaan over deze thema's is dus niet meer dan logisch.

Met deze reglementswijziging kan elke Brusselaar een vraag stellen aan de Raad en aan het College. Er zal altijd een antwoord volgen.

Wanneer een burger 300 handtekeningen verzamelt, heeft hij het recht zijn vraag te stellen in de bevoegde commissie of in plenaire vergadering.

Deze reglementswijziging vervangt de oude artikelen over de verzoekschriften. In theorie werd hiermee ook voldaan aan het grondwettelijk recht voor elke burger om een verzoekschrift te kunnen indienen. In de praktijk werd dit instrument nooit gebruikt omdat het onduidelijk was.

Als we deze wijziging goedkeuren creëren we een transparante en toegankelijke manier om in dialoog te gaan met de Brusselaars. De titel van het betreffende hoofdstuk in het reglement wordt dan ook “Dialoogrecht” in plaats van “Verzoekschriften”.

Commissielid Lotte Stoops (Groen) is opgetogen met het resultaat van de werkgroep over het dialoogrecht. Zij is van mening dat de 300 handtekeningen een goede aanzet zijn. De vragen zouden gemakkelijk moeten kunnen ingediend worden. Zij zal zich inzetten voor de bekendmaking van het dialoogrecht op de website van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en op de nieuwe webstek *democratie.brussels*. Op deze laatste zullen de burgerinitiatieven van alle Brusselaars een plaats vinden, ongeacht hun taal en ongeacht de bevoegdheden.

Ook **de heer Mathias Vanden Borre (N-VA)** spreekt zijn appreciatie uit voor het geleverde werk. Zijn fractie heeft evenwel 2 amendementen ingediend. Op die 2 punten na kan zijn fractie zich in het voorstel vinden. Hij verwijst o.m. naar de gemeenteraad van de stad Brussel, waar burgerinterpellaties vaak aanleiding geven tot nieuwe discussies en vooral nieuwe inzichten. Niettegenstaande collegelid Sven Gatz ooit suggereerde dat de spreker niet in burgerparticipatie zou geloven, benadrukt hij dat het omgekeerde het geval is. Toen ging het over het participatietraject van het College, waar volgens hem een aantal dingen aan schorten, zoals bijvoorbeeld de representativiteit. Hier gaat het over een andere vorm van participatie waarbij burgers zich rechtstreeks tot de politici kunnen richten, en daar staat hij achter.

Wat de amendementen betreft, is het de bedoeling om tot een breed gedragen voorstel te komen. NV-A hecht heel veel belang aan het gebruik van het Nederlands. Het Nederlands is de voertaal binnen de Raad. Het is een vorm van betrokkenheid dat mensen, die zich in de Raad willen laten horen, gebruik maken van die voertaal. Het maakt de werking gemakkelijker en is een vorm van wederzijds respect.

Het tweede amendement heeft betrekking op de ontvankelijkheid van de vragen. N-VA stelt voor om de passage "*over onderwerpen die de mensenrechten schenden, racistisch of xenofob van aard zijn.*" te schrappen omdat dit enerzijds al op een andere plaats in het reglement aangehaald wordt en anderzijds omdat de Grondwet en de wetten heel duidelijk zijn over strafbare meningen. Volgens hem moet dat in het reglement niet herhaald worden. Bovendien is de opsomming niet volledig. Het lijkt er zelfs op dat andere zaken die heel beledigend kunnen, zijn niet als belangrijk beschouwd worden.

Commissielid Els Rochette (one.brussels-sp.a) is verheugd dat alle punten die in de werkgroep besproken werden, weergegeven worden in het voorstel. Haar fractie hecht heel veel belang aan dichtbij de burger te staan. Elk raadslid doet dat al via zijn of haar netwerken. Met dit voorstel zullen Brusselaars, die niet tot de netwerken van politici behoren, de kans krijgen om hun vragen of verzuchtingen aan de Raad te laten horen. Het dialoogrecht is een eerste stap in de richting van burgerparticipatie. Het is wenselijk dat de Raad aansluiting zal vinden bij de initiatieven binnen het Brussels Parlement en op de website *democratie.brussels*. Ook deze spreker kijkt uit naar de aankondiging op de website van de Raad.

Driehonderd handtekeningen zorgen niet alleen voor draagkracht, maar werken ook drempelverlagend. De leeftijdsgrens van 16 jaar zorgt ervoor dat jongeren eveneens een stem krijgen, wat belangrijk is in deze coronatijden.

De andere piste die nog moet uitgewerkt worden, is het naar buiten treden van de Raad. Alle Brusselaars moeten weten wat de Raad is en wat hij doet.

De spreker is blij te horen dat collega Mathias Vanden Borre van N-VA wil bijdragen om tot een breed gedragen reglement te komen waar alle raadsleden achter staan.

Wat betreft de amendementen, onderstreept ze dat ook zij veel belang hecht aan het Nederlands, maar zij zou er graag toegevoegd zien aan de tekst dat in uitzonderlijke gevallen het Uitgebreid Bureau kan beslissen om andere talen toe te laten, simultaan te vertalen en in het Nederlands verslag uit te brengen. Ook het Vlaams Parlement voorziet een dergelijke werkwijze.

One.brussels-sp.a wil een amendement toevoegen om te expliciteren dat de voertaal bij het toepassen van het dialoogrecht het Nederlands is en tegelijk de ruimte te laten om in uitzonderlijke gevallen andere talen te gebruiken. Op deze manier respecteert de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie de Grondwet, waar een gezamenlijke lezing van de artikelen 28 en 30 het de RVG niet lijkt toe te laten het gebruik van het Nederlands op te leggen aan de burgers.

Zij gaat niet akkoord met het tweede amendement ingediend door de N-VA-fractie. Het is terecht dat het verbod op xenofobie en racisme expliciet genoemd worden door de Raad. Haar fractie staat er wel voor open om dit verbod te verruimen naar bv. homofobie.

Commissielid Pepijn Kennis (Agora) is blij dat er een stap gezet wordt in het proces om burgers te laten deelnemen aan het politieke bedrijf in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het blijft een eerste stap want het risico bestaat dat alleen mondige burgers de weg zullen vinden. Hij benadrukt dat zijn fractie blijft inzetten op deliberatieve democratie. Hij zal dit voorstel steunen en verder constructief samenwerken aan de andere pistes die op tafel liggen, zoals bijvoorbeeld de gemengde overlegcommissies zoals die bestaan in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Parlement francophone bruxellois.

Wat de amendementen betreft, vindt hij het belangrijk dat men openheid toont op het vlak van taal. Hier sluit het amendement dat mevrouw Els Rochette verdedigt het dichtst aan bij zijn standpunt.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld) benadrukt dat hij groot voorstander is van participatieve democratie, maar zich toch inschakelt in de deliberatieve democratie. In dat verband vermeldt hij dat hij ooit medeoprichter geweest is van de partij van de burger, waarmee hij een referendum organiseerde in Vlaanderen, waarop honderdduizenden antwoorden binnenkwamen. Hij is van mening dat een voorstel zoals datgene wat voorligt, best breed gedragen wordt door de Raad.

Wat het amendement over het taalgebruik betreft, komt de formulering van de voorliggende amendementen grotendeels overeen. Het bevestigt dat de voertaal het Nederlands is en dat voor diegene die het Nederlands niet machtig is, een tolk kan ingezet worden. Hier moet overeenstemming gevonden worden.

Voor het amendement betreffende het racisme en de xenofobie verwijst hij naar de wet. Indien men denkt racisme vast te stellen, dient men klacht in te dienen en laat men het gevolg over aan de rechterlijke macht. Wanneer men dergelijke bepalingen opneemt in het reglement is er geen derde partij meer die zich daarover uitspreekt. Daarom is hij geneigd om het voorstel van de heer Mathias Vanden Borre te volgen. Tot slot drukt hij de hoop uit dat het voorstel tot reglementswijziging toch unaniem zal goedgekeurd worden.

Commissielid Bianca Debaets (CD&V) staat achter de idee van het voorliggende voorstel. Zij heeft eveneens een amendement ingediend om het belang van het Nederlands als voertaal te onderstrepen. Zij had evenwel over het hoofd gezien dat er in het Vlaams Parlement uitzonderingen voorzien worden en kan zich in de bepalingen van het amendement van mevrouw Els Rochette vinden. Aldus trekt zij haar amendement terug.

Ook **commissielid Mathias Vanden Borre (N-VA)** is het eens met de bepalingen zoals die vermeld staan in het reglement van het Vlaams Parlement, maar onderzoekt nog of het N-VA -amendement al dan niet aangehouden wordt.

Wat het tweede amendement betreft, sluit hij zich aan bij de beschouwingen van commissielid Guy Vanhengel en hoopt dat daarover overeenstemming kan gevonden worden.

Commissielid Lotte Stoops (Groen) verwijst naar de stad Brussel waar maar 20 handtekeningen nodig zijn om een burgerinterpellatie te laten plaatsvinden in de gemeenteraad. Wat in de Raad op tafel ligt is evenwel breder: het gaat over een dialoog waar alle fracties kunnen op reageren en hun visie kunnen delen met de burger.

De Groen-fractie staat achter de tekst zoals hij voorligt. Haar fractie heeft het taalaspect niet willen expliciteren om een ruim draagvlak te vinden voor het voorstel. Groen zal het voorstel van mevrouw Els Rochette steunen, zodat het voorstel zo breed mogelijk kan gestemd worden, terwijl het eigenlijk vanzelfsprekend is dat Nederlands de voertaal is.

Wat het tweede amendement van N-VA betreft, begrijpt ze de redenering dat het eigenlijk over een dubbel gebruik gaat. Maar door het expliciet te herhalen in het reglement toont de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie dat hij xenofobie en racisme heel duidelijk verwerpt. Voor haar mag de lijst met onderwerpen uitgebreid worden.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a) sluit zich aan bij mevrouw Lotte Stoops. Als de wet duidelijk is, is er voor haar geen probleem om dat hier in te schrijven.

Commissievoorzitter en hoofdindieners Fouad Ahidar vult aan dat de opsomming dan ook mag uitgebreid worden met bijvoorbeeld homofobie.

Commissielid **Mathias Vanden Borre (N-VA)** stelt voor om het amendement betreffende het Nederlands als voertaal te wijzigen als volgt: *“De voertaal van de dialoogprocedure is het Nederlands. In uitzonderlijke gevallen kan het Uitgebreid Bureau toelaten dat anderstalige betogen van de personen die niet tot de Raad behoren simultaan vertaald worden en in het Nederlands in de verslagen van de beraadslagingen opgenomen”*. De redenering hierachter is dat zoveel mogelijk het Nederlands zou gebruikt worden en, net zoals in het Vlaams Parlement, een andere taal kan gebruikt worden met simultane vertaling. Dit voorstel is een compromis tussen het voorstel van N-VA en het amendement van mevrouw Els Rochette.

Commissielid Els Rochette (one.brussels-sp.a) gaat akkoord met het voorstel van N-VA.

Ook **commissielid Guy Vanhengel (Open Vld)** vindt de nieuwe tekst perfect.

Commissielid Pepijn Kennis (Agora) sluit zich eveneens aan.

Commissielid Lotte Stoops (Groen) en haar fractie zullen dat nieuwe voorstel steunen.

De **voorzitter** vraagt of de indieners van het amendement op artikel 63 punt 3 hun oorspronkelijke tekst intrekken. Zij stemmen hiermee in.

Het amendement bij artikel 63 punt 3 van het Reglement van Orde *“De voertaal van de dialoogprocedure is het Nederlands. In uitzonderlijke gevallen kan het Uitgebreid Bureau*

toelaten dat anderstalige betogen van de personen die niet tot de Raad behoren simultaan vertaald worden en in het Nederlands in de verslagen van de beraadslagingen opgenomen” wordt aangenomen met unanimititeit van stemmen.

Commissielid Cieltje Van Achter (N-VA) stelt dat er geen discussie is over het feit dat racisme en discriminatie verwerpelijk zijn. Zij denkt zelfs dat de Raad dergelijke teksten of vragen niet zal krijgen. Het stoort haar evenwel dat volgens artikel 63, punt 5, de Raad de rol van rechter zal moeten opnemen om na te gaan of een vraag aan deze criteria voldoet. Als men met racistische vragen geconfronteerd wordt, moet er klacht worden neergelegd. Zij pleit ervoor om die bepaling weg te laten omdat de Raad geen rechter zou moeten spelen en bepalen waar racisme begint en eindigt.

Voor **commissielid Els Rochette (one.brussels-sp.a)** kan de voorzitter juridisch advies inwinnen vooraleer hij zich - in overleg met het Uitgebreid Bureau - uitspreekt over de ontvankelijkheid van een vraag. Zij benadrukt dat er in de Raad geen plaats is voor racisme, xenofobie of schending van de mensenrechten: alle vormen van discriminatie moeten uitgesloten worden. Net als mevrouw Cieltje Van Achter hoopt zij dat de Raad nooit geconfronteerd zal worden met dergelijk onderwerpen, maar zij sluit dat niet uit.

Commissielid Khadija Zamouri (Open Vld) vraagt zich af hoe het Brussels Hoofdstedelijk Parlement deze kwestie regelt. Zij pleit ervoor om dezelfde lijn te volgen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA) had gehoopt dat er unanimititeit zou zijn over dit amendement, maar als dat niet zo is dan moet het ter stemming worden voorgelegd.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen) volgt de redenering van collega Khadija Zamouri om in de lijn van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement te werken. Daarom hoopt ze dat de tekst kan worden aangehouden zoals voorgesteld.

Mevrouw Khadija Zamouri heeft volgens **commissielid Guy Vanhengel (Open Vld)** een punt met haar pleidooi om het Brussels Hoofdstedelijk Parlement te volgen. Hij vraagt evenwel of er een dergelijke bepaling terug te vinden is in het reglement van het Vlaams Parlement.

Commissielid Mathias Vanden Borre (N-VA) merkt op dat deze bepaling niet opgenomen is in het reglement van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement als het over burgerparticipatie gaat. De enige keer dat er gesproken wordt over racisme of xenofobie gaat het over de fracties die geen erkenning kunnen krijgen of behouden wanneer ze veroordeeld zijn voor dergelijke acties. Daarom wil N-VA dit amendement aanhouden.

Eerst moet voor **voorzitter Fouad Ahidar** nagegaan worden wat BHP/ Vlaams Parlement ter zake in hun reglementen integreerden, vooraleer dit beslecht wordt.

Commissielid Arnaud Verstraete (Groen) merkt dat de discussie heel wat los maakt, terwijl de vergadering het te gronde eens is. Niemand wil dat racisme een forum krijgt in de Raad. De tekst die vandaag ter tafel ligt is opgesteld door een werkgroep die daar grondig over gedebatteerd heeft. Hij stelt voor om deze tekst aan te nemen en tegen de plenaire vergadering te onderzoeken of er alsnog een amendement nodig is.

Racisme of xenofobie is een opiniemisdrijf waarop straffen staan, vult **commissielid Gilles Verstraeten (N-VA)** aan. In het kader van de scheiding der machten vindt hij dat het niet aan de Raad is om daarover te oordelen. Ook in het Vlaams Parlement is er geen vergelijkbare bepaling wanneer het over verzoekschriften gaat. In het Brussels Hoofdstedelijk Parlement kan een burgervoorstel tot overlegcommissie geweigerd worden als het onderwerp duidelijk beledigend, onbeschoft of in strijd is met de vrijheden en rechten. Hij pleit ervoor om het amendement aan te houden en na te gaan tegen de plenaire vergadering of een dergelijke bepaling in de reglementstekst moet opgenomen worden.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen) benadrukt nogmaals de vraag van de tussenkomst van de heer Arnaud Verstraete om de voorliggende tekst goed te keuren en voorafgaand aan de plenaire vergadering van vrijdag 5 februari 2021 te onderzoeken of er een wijziging moet aangebracht worden.

Nu is het een commissievergadering, vrijdag is het een plenaire vergadering, vult **commissielid Cieltje Van Achter (N-VA)** aan. Zij pleit om vandaag het punt te schrappen en tegen vrijdag te onderzoeken of er een bepaling moet toegevoegd worden. Als men het in een commissievergadering moeilijk heeft om dit punt te schrappen, dan zal dat in plenaire vergadering nog moeilijker zijn, terwijl iedereen het erover eens is dat racisme niet kan.

Voorzitter Fouad Ahidar merkt op dat er ook kan uitgebreid worden met de suggesties over onbeschoftheid, zoals voorgesteld door de heer Gilles Verstraeten. De vraag is of de tekst zoals hij voorligt, kan aangenomen worden en er tegen vrijdag kan onderzocht worden of er wijzigingen moeten aangebracht worden.

Commissielid Gilles Verstraeten (N-VA) verduidelijkt dat het niet zijn bedoeling is om homofobie, seksisme of nog andere toe te voegen. Hij is van mening dat het beter is om zich te beperken tot 'respect voor de mensenrechten', waar artikelen 10 en 11 van de Grondwet in vervat zitten, evenals alle verwijzingen naar internationale verdragen over mensenrechten. Een ophijsting van onderwerpen is geen goed idee.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld) wijst erop dat iedereen het er over eens is dat er geen plaats is voor racisme of discriminatie. Zij herhaalt dat zij wil weten hoe het geformuleerd is in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Tevens is zij ook geen voorstander van een opsomming.

Ook **commissielid Lotte Stoops (Groen)** dacht dat punt 5 overgenomen was van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, maar dat is niet het geval. Zij verduidelijkt dat de passage over beledigend of schofferend taalgebruik uit het vademecum voor de overlegcommissies komt en niet uit het reglement. Zij is het ermee eens dat er een voorstel kan gedaan worden in de richting van het respect voor de mensenrechten. Indien hierover geen overeenkomst kan gevonden worden, vreest zij ervoor dat dit punt zal moeten worden uitgesteld voor de plenaire vergadering van vrijdag 5 februari e.k. Dat laatste zou zeer jammer zijn.

Commissielid Els Rochette (one.brussels-sp.a) vindt de bewoordingen die gebruikt worden in het reglement over de overlegcommissies in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement wel passend. Er kan eveneens expliciet vermeld worden dat alle vormen van discriminatie verworpen worden. Zij is ervan overtuigd dat er vandaag een oplossing zal gevonden worden.

Dezelfde gevoeligheden als wat in de RVG verwoord wordt, zijn tijdens de discussie in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ook geopperd, vult **commissielid Guy Vanhengel (Open Vld)** aan. Het gaat over het zoeken naar een evenwicht tussen rechtspraak en de bestaande wetgeving, en datgene wat je wil vermijden. Hij kan zich eveneens vinden in de formulering die gebruikt wordt in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Het valt commissielid **Mathias Vanden Borre (N-VA)** op dat er vandaag veel bijgeleerd wordt: in het reglement van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement staan 2 verschillende bepalingen, een over de overlegcommissies en een ander over het petitierecht. Het voorstel dat hij wil formuleren komt neer op wat er vandaag staat in het Reglement van Orde: *conform de mensenrechten en de fundamentele vrijheden*. Op die manier wordt het punt losgekoppeld van de discussie over rechtbanken en wie moet oordelen.

Commissielid Khadija Zamouri (Open Vld) is het hiermee niet eens. Zij pleit ervoor om te wijzen op het respect voor de mensenrechten en dat de Raad tegen elke vorm van discriminatie is. Anders is het te vaag.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA) vraagt om de vergadering te schorsen om alsnog gezamenlijk een passende formulering te vinden.

De vergadering wordt 5 minuten geschorst.

Na overleg merkt **commissielid Pepijn Kennis (Agora)** op dat het 4de streepje in punt 5 overbodig is, omdat punt 4 diezelfde lading dekt. Maar er moet wel degelijk discriminatie voorkomen worden. Hij stelt een amendement voor dat er toe strekt om in punt 5 het 4de streepje te vervangen door "*over onderwerpen die enige vorm van discriminatie in de hand werken*".

Commissielid Cieltje Van Achter (N-VA) is van mening dat de heer Pepijn Kennis correct heeft samengevat dat het punt 4 handelt over de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en punt 5 beter vervangen wordt door te verwijzen naar discriminatie. Zij stelt voor om het amendement van haar fractie te behouden betreffende punt 5 en voegt een tweede amendement toe ter vervanging van punt 4: "*Enkel vragen waarvan het voorwerp conform de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en het principe van non-discriminatie is en die onderwerpen behandelen die geheel of gedeeltelijk tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie behoren of betrekking hebben op de belangen ervan, zijn ontvankelijk.*"

Commissielid Pepijn Kennis (Agora) kan zich vinden in deze tekst en trekt zijn amendement in.

Het volgende amendement wordt ter stemming voorgelegd : In artikel 63, het punt 4 vervangen door de volgende tekst : "*Enkel vragen waarvan het voorwerp conform de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en het principe van non-discriminatie is en die onderwerpen behandelen die geheel of gedeeltelijk tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie behoren of betrekking hebben op de belangen ervan, zijn ontvankelijk.*"

Het amendement wordt met unanimititeit van stemmen aangenomen.

2. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Het geamendeerde artikel 63 van het Reglement van Orde wordt aangenomen met unanimititeit van stemmen.

Het geamendeerde artikel 64 en het nieuwe artikel 64bis van het Reglement van Orde worden aangenomen met unanimititeit van stemmen.

3. Stemming over het geheel

Het gewijzigde Reglement van Orde wordt in zijn geheel unaniem aangenomen.

De verslaggever,
Pepijn KENNIS

De voorzitter,
Fouad AHIDAR

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**TITEL I****ORGANISATIE EN WERKING VAN DE RAAD****HOOFDSTUK I
VOORLOPIG BUREAU****Artikel 1**

1. Bij de opening van iedere zitting treedt het oudste aanwezige lid in jaren als tijdelijk voorzitter op totdat de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 3 is benoemd.

Zij of hij verklaart de zitting geopend en heeft uitsluitend tot taak de verrichtingen inzake het in artikel 2 omschreven onderzoek van de geloofsbrieven en de in artikel 3 omschreven benoeming van het Bureau te leiden.

2. De twee jongste aanwezige leden in jaren treden als tijdelijk secretaris op totdat de secretarissen van de Raad overeenkomstig artikel 3 zijn benoemd.
3. Tijdelijk voorzitter en tijdelijke secretarissen vormen samen het voorlopig Bureau.

—

**HOOFDSTUK II
ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN****Artikel 2**

Bij elke vernieuwing van de Raad of bij vervanging van één of meer leden, neemt de Raad kennis van de documenten van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement betreffende het onderzoek van de geloofsbrieven en de eedaflegging van zijn leden.

—

**HOOFDSTUK III
BUREAU EN UITGEBREID BUREAU****AFDELING I
*Bureau*****Artikel 3**

1. Bij de opening van iedere zitting benoemt de Raad uit zijn leden bij afzonderlijke stemming achtereenvolgens een voorzitter, een ondervoorzitter en bij gezamenlijke stemming vijf secretarissen, die samen het Bureau vormen.
2. Enkel de leden van de erkende politieke fracties kunnen ook lid zijn van het Bureau.
3. De Raad kan het aantal ondervoorzitters en het aantal secretarissen vermeerderen of verminderen.

4. Het Bureau is verantwoordelijk voor de administratie en de financiën van de Raad.
5. Bij ontbinding van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ofwel wanneer de zitting is gesloten of reeds geopend en er nog geen Bureau overeenkomstig punt 1 is benoemd, handelt het scheidend Bureau de lopende zaken af, onverminderd de bepalingen van artikel 1.

Het mandaat van een lid van het scheidend Bureau, dat niet opnieuw tot volksvertegenwoordiger is uitgeroepen, vervalt van rechtswege.

6. De voorzitters van de fracties, met inbegrip van de fracties die niet vertegenwoordigd zijn in het Bureau, worden in kennis gesteld van alle beslissingen van het Bureau.

—

Artikel 4

Zodra het Bureau is benoemd, verklaart de voorzitter de Raad voor samengesteld en geeft zij of hij hiervan kennis aan het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, hierna genoemd het College, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Parlement van de Franse Gemeenschapscommissie, het Vlaams Parlement, het Franse Gemeenschapsparlement, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Parlement en de Wetgevende Kamers.

—

Artikel 5

Onder beding van verantwoording en behoudens herroeping delegeert de Raad zijn bevoegdheid aan het Bureau voor de regeling van alle onvoorziene of dringende aangelegenheden waarin de belangen van de Raad moeten worden gevrijwaard.

—

AFDELING II ***Uitgebreid Bureau***

Artikel 6

1. Samenstelling
De voorzitters van de erkende politieke fracties nemen alleen in politieke aangelegenheden deel aan de werkzaamheden van het Bureau, waarmee zij samen het Uitgebreid Bureau vormen.
2. Bevoegdheden
Het Uitgebreid Bureau coördineert de gehele politieke werking van de Raad, inzonderheid de plenaire vergaderingen en de commissievergaderingen.

—

AFDELING III

Voorzitter***Artikel 7***

1. De voorzitter leidt de werkzaamheden van de Raad en van het Bureau en het Uitgebreid Bureau; oordeelt over de ontvankelijkheid van alle bij de Raad aanhangig gemaakte zaken, behoudens andersluidende bepalingen; doet het reglement naleven; handhaaft de orde bij de beraadslagingen; verleent het woord; formuleert de punten waarover de Raad een besluit of beslissing moet nemen; kondigt de uitslag van de stemmingen af; ondertekent elk besluit van de Raad en elke beslissing van het Bureau en het Uitgebreid Bureau; zorgt voor de uitvoering van de door de Raad en het Bureau en het Uitgebreid Bureau genomen beslissingen.
 2. De voorzitter vertegenwoordigt de Raad naar buiten. Behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau, vertegenwoordigt de voorzitter ook de commissies naar buiten. Zij of hij vertegenwoordigt de Raad in alle contacten die de Raad onderhoudt met andere parlementaire assemblees, overheids-, administratieve- of andere officiële instellingen zowel in binnen- als in buitenland. De voorzitter leidt de afvaardigingen van de Raad en treedt als woordvoerder op. Indien de voorzitter geen deel uitmaakt van de delegatie van de Raad, duidt het Bureau de delegatieleider aan.
 3. Indien de voorzitter in een beraadslaging het woord wil voeren, verlaat zij of hij de voorzittersstoel behalve als zij of hij spreekt ter uitvoering van de haar of hem opgedragen taak. Zij of hij neemt die niet weer in zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is.
 4. De voorzitter geeft de Raad kennis van de ingekomen stukken en formuleert de besluiten omtrent hun behandeling.
 5. De ondervoorzitter die de voorzitter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.
 6. Indien de voorzitter en de ondervoorzitter verhinderd zijn, wordt de vergadering voorgezeten door het oudste aanwezige raadslid in jaren.
-

AFDELING IV

Secretarissen***Artikel 8***

De secretarissen houden toezicht op de redactie van de notulen, houden de hoofdelijke oproeping en tekenen de stemmingen aan.

Het Bureau wijst voor het geldelijk beheer één (of meer) secretaris (secretarissen) aan, die de rekening controleert (controleren) en verantwoording aflegt (afleggen) bij de Raad.

HOOFDSTUK IV POLITIEKE FRACTIES

Artikel 9

1. De leden van de Raad verkozen op eenzelfde kieslijst kunnen politieke fracties vormen.
2. De politieke fracties delen hun ledenlijst en de naam van hun fractievoorzitter mee aan de voorzitter van de Raad.
3. Een lid kan slechts deel uitmaken van één politieke fractie.
4. Om erkend te worden moet een politieke fractie uit ten minste één tiende van het aantal leden van de Raad bestaan.

Bij de berekening van dit aantal wordt de breuk naar beneden afgerond.

HOOFDSTUK V BENOEMINGEN EN VOORDRACHTEN EVENREDIGE VERTEGENWOORDIGING EN PROCEDURE

Artikel 10

1. Alle door de Raad te verrichten benoemingen en voordrachten betreffende de samenstelling van het Bureau en de commissies geschieden overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de erkende politieke fracties, onverminderd het recht van een erkende politieke fractie om, voor een of meer van de haar toegewezen vaste of plaatsvervangende mandaten in een commissie, een of meerdere leden voor te dragen van een andere erkende politieke fractie, voor zover de betrokken fractie over geen vertegenwoordiger in de betreffende commissie beschikt.

Een meerderheid in het aantal plaatsen mag niet worden toegewezen aan een erkende fractie waarvan het ledental niet ten minste gelijk is aan de meerderheid van de leden van de Raad.

Het Uitgebreid Bureau bepaalt voor elk geval afzonderlijk het aantal plaatsen dat aan iedere erkende fractie toekomt en waarbuiten geen kandidaten mogen worden voorgedragen.

2. De voorzitter bepaalt de termijn waarbinnen de kandidaten door de erkende fracties moeten worden voorgedragen. In voorkomend geval wordt deze termijn meegedeeld en wordt de kandidatenlijst aan de leden rondgedeeld.
3. Indien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, worden de kandidaten benoemd of voorgedragen verklaard.
4. In voorkomend geval geschieden benoemingen en voordrachten bij geheime stemming en bij volstreekte meerderheid.

Als er bij de eerste stemming geen volstreekte meerderheid is, heeft een tweede stemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald en hun kandidatuur handhaven.

In voorkomend geval wordt de deelneming aan de tweede stemming overeenkomstig de in het 5de lid omschreven voorkeurregeling bepaald.

Bij de tweede stemming is de kandidaat die de meeste stemmen heeft behaald, benoemd of voorgedragen.

Behoudens andersluidende bepalingen geldt bij staking van stemmen de volgende voorkeur-regeling:

- a) In geval van door de Raad uit zijn leden te verrichten benoemingen en voordrachten, geniet de kandidaat met de meeste anciënniteit in de Raad en bij gelijke anciënniteit de jongste kandidaat in jaren de voorkeur.
- b) In geval van door de Raad buiten zijn leden te verrichten benoemingen en voordrachten, geniet de oudste kandidaat in jaren de voorkeur.

Niet of niet behoorlijk ingevulde stembiljetten tellen mee voor het bepalen van het quorum doch niet voor het bepalen van de meerderheid.

5. De twee jongste aanwezige leden in jaren, in voorkomend geval de tijdelijke secretarissen niet meegerekend, doen de stemopneming.

De jongste stemopnemer in jaren doet de algemene telling.

6. De voorzitter kondigt de uitslag van de stemming af.

—

HOOFDSTUK VI VERTEGENWOORDIGING VAN DE RAAD AANWIJZING EN PROCEDURE

Artikel 11

Voor de aanwijzing van de vertegenwoordiging van de Raad in de advies- en bestuursorganen van de culturele VGC-instellingen kan elke erkende politieke fractie één vertegenwoordiger voordragen.

Het Uitgebreid Bureau bepaalt de modaliteiten van de voordracht.

—

HOOFDSTUK VII COMMISSIES

AFDELING I

Samenstelling van de commissies

Artikel 12

1. De Raad kan commissies benoemen, waarvan aantal, samenstelling, bevoegdheid en benaming door het Uitgebreid Bureau worden voorgesteld.

Iedere commissie telt evenveel plaatsvervangende als vaste leden. Een afwezig lid wordt vervangen door een plaatsvervangend lid. Aan de voorzitter van de commissie wordt kennis gegeven van deze vervanging.

Bovendien kunnen de vaste en plaatsvervangende leden, zowel als verslaggever als voor de bespreking en de stemmingen, worden vervangen door welk raadslid ook van dezelfde fractie. In dit geval brengt de voorzitter van de betrokken politieke fractie dit voor de opening van de commissievergadering schriftelijk ter kennis van de commissievoorzitter. Van die vervanging wordt melding gemaakt in het verslag.

2. Iedere commissie benoemt haar voorzitter en ondervoorzitter, na overleg tussen de erkende politieke fracties.
3. De ondervoorzitter die de voorzitter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.

Indien de voorzitter en de ondervoorzitter verhinderd zijn, zit het oudste lid in jaren de vergadering voor, met dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.

—

AFDELING II

Bijeenroeping, aanwezigheid en orde in de vergaderzaal

Artikel 13

1. De commissies worden bijeengeroepen door hun voorzitter of door de voorzitter van de Raad.
2. De voorzitter van de commissie opent en sluit de vergadering en oefent toezicht uit op de orde in de vergaderzaal.
3. In het Integraal Verslag van de eerstvolgende plenaire vergadering worden de namen van de aanwezige leden en van de al dan niet met kennisgeving afwezige leden opgenomen.
4. De bepalingen van de artikelen 37, punten 1 en 2, 38 en 39 gelden ook in de commissies.
5. §1. De vergaderingen van de commissies zijn in beginsel openbaar. Iedere commissie kan beslissen bij tweederdemeerderheid onder haar leden om met gesloten deuren te vergaderen.

Besloten zijn:

 - a) de vergaderingen van de commissies, wanneer ze de orde van de werkzaamheden of administratieve aangelegenheden regelen,
 - b) de vergaderingen van de commissies waarin iemand gehoord wordt, op voorwaarde dat de betrokken persoon gemotiveerd heeft verzocht om te worden gehoord in besloten vergadering en de commissie dat verzoek niet heeft verworpen bij tweederdemeerderheid van de aanwezige leden.
- §2. De betrokken leden van het College en hun medewerkers hebben toegang tot de vergaderingen van de commissies. De betrokken leden van het College kunnen er het woord voeren.
- §3. De griffier, de commissiesecretaris en het voor de vergadering van de commissie vereiste personeel hebben toegang tot de vergaderzaal.
6. a) Behoudens andersluidende beslissing van de commissie mogen de leden zich door één medewerker per fractie laten bijstaan. Wanneer de commissie extra muros vergadert, mag slechts één medewerker per fractie de bijeenkomst bijwonen.

- b) Bij het begin van elk zittingsjaar deelt elke fractie schriftelijk mee aan de griffie wie de fractiemedewerkers zijn. Wijzigingen die zich in de loop van het zittingsjaar voordoen worden eveneens schriftelijk meegedeeld.
- c) De medewerkers mogen het woord niet voeren en zijn niet stemgerechtigd.
- d) De medewerkers verlaten de vergadering wanneer de commissie dit beslist. De voorzitter van de Raad bepaalt de commissievergaderingen die niet toegankelijk zijn voor de medewerkers.

AFDELING III

Agenda

Artikel 14

1. a) De agenda van de commissievergaderingen wordt opgesteld door de commissie of door haar voorzitter of, bij ontstentenis, door de voorzitter van de Raad.
- b) Begrotingsaangelegenheden, beleidsverklaringen, beleidsnota's, beleidsplannen, ontwerpen van verordening en andere stukken door het College ingediend, hebben voorrang.
2. Elk voorstel van verordening wordt samen met een ontwerp van verordening of een ander voorstel van verordening behandeld indien het hetzelfde onderwerp heeft. Een voorstel dat reeds in behandeling is, behoudt evenwel de voorrang.
3. Voor het bepalen van de agenda wordt in beginsel rekening gehouden met de chronologische volgorde van indiening, behoudens andersluidende bepalingen.

AFDELING IV

Behandeling van ontwerpen van verordening, beleidsnota's, beleidsplannen, voorstellen van verordening, voorstellen van resolutie, voorstellen tot wijziging van het reglement, vragen om uitleg en andere onderwerpen

Artikel 15

1. De commissies behandelen de ontwerpen van verordening, in voorkomend geval de beleidsnota's, de beleidsplannen, de voorstellen van verordening, de voorstellen van resolutie, de voorstellen tot wijziging van het reglement, de vragen om uitleg en alle andere onderwerpen die hun door de voorzitter van de Raad worden overgezonden.

Met instemming van het Uitgebreid Bureau kunnen zij enig ander onderwerp op hun agenda plaatsen, voor zover het tot hun bevoegdheid behoort.

2. De commissies benoemen uit hun aanwezige vaste of plaatsvervangende leden een verslaggever. Bij ontstentenis kan een ander aanwezig raadslid tot verslaggever worden benoemd.
3. In geval van mogelijke nieuwe uitgaven ten gevolge van enig commissievoorstel waarvoor vooraf in de nodige middelen moet worden voorzien, kan de commissie het betrokken lid van het College vóór de eindstemming in commissie verzoeken aan de commissie ofwel een nota te bezorgen met een raming van de nieuwe uitgaven, en met opgave van de middelen om in deze uitgaven te voorzien, ofwel zijn met redenen omkleed voorstel tot afwijzing mee te delen.

Het verslag vermeldt in voorkomend geval dat noch nota noch voorstel tot afwijzing is ingekomen.

4. De voorzitter van de commissie bepaalt de termijn waarbinnen het betrokken lid van het College gehouden is de door de commissie gevraagde en voor het verslag noodzakelijke bijkomende informatie te verstrekken.
5. De commissies kunnen bij volstrekte meerderheid van stemmen de aanwezigheid van één of meerdere leden van het College vorderen, als een commissielid dat schriftelijk voorstelt.
6. Op verzoek van de commissie wordt het verslag bij de Raad uitgebracht, onverminderd de bepalingen van artikel 22, punt 1.

Er kan ook mondeling verslag worden uitgebracht, na beslissing van de commissie.

7. De voorzitter van de commissie keurt het verslag goed, tenzij een lid vraagt dat het aan de commissie ter goedkeuring wordt voorgelegd.
8. De commissieverslagen worden ten minste drie kalenderdagen vóór de algemene bespreking in plenaire vergadering aan de leden van de Raad bezorgd. De commissie kan beslissen de termijn van drie kalenderdagen in te korten of beslissen tot een mondeling verslag.

De tekst van een overeenkomstig punt 6, §2 en punt 8, §1, uitgebracht mondeling verslag wordt zo spoedig mogelijk aan de leden van de Raad bezorgd.

9. Met eenparigheid van stemmen kan de commissie beslissen dat geen verslag wordt uitgebracht over ontwerpen of voorstellen van verordening of voorstellen van resolutie die in de commissie zonder wijzigingen en zonder belangrijke opmerkingen zijn aangenomen.

—

AFDELING V

Wijze van stemmen, meerderheid en quorum

Artikel 16

1. De commissies geven hun wil te kennen:
 - a) ofwel bij door de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 17, punt 1,
 - b) ofwel bij stemming met handopsteken.
 De voorzitter van de commissie kan over enig onderwerp opnieuw laten stemmen indien er twijfel bestaat omtrent de regelmatigheid van de uitgebrachte stemmen.
2. De uitslag van de stemmingen wordt vastgesteld door de voorzitter.

—

Artikel 17

1. Om geldig te kunnen stemmen, moet de meerderheid van de leden van de commissie aanwezig zijn.
2. Indien het in punt 1 genoemde quorum niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste 30 minuten. Na die schorsing wordt de stemming herhaald: wordt het genoemde quorum nog niet bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering nadat de volgende vergadering is vastgesteld en wel zo vlug mogelijk na verloop van ten minste vierentwintig uur.

In deze uitdrukkelijk daartoe bijeengeroepen vergadering zijn de stemmingen geldig, ongeacht het aantal aanwezige leden.

—

Artikel 18

De orde van stemmingen over gestelde vraagpunten wordt zo geregeld dat alle meningen het beste tot uiting kunnen komen, met inachtneming van de volgende regels:

- a) een onderwerp dat verschillende punten bevat, wordt op verzoek gesplitst,
- b) zijn er verscheidene voorstellen omtrent hetzelfde punt, dan heeft achtereenvolgens elk voorstel voorrang waarover kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, te beginnen met het meest verstrekkende.

Onder voorstellen waarover niet kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, wordt voorrang gegeven aan het meest verstrekkende; aanneming van een dergelijk voorstel heeft verwerping van de andere tot gevolg.

—

Artikel 19

Leden die op het ogenblik van de stemming aanwezig zijn en die niet stemmen, worden geacht zich te hebben onthouden.

Onthoudingen tellen mee voor het vaststellen van het quorum, maar niet voor het bepalen van de meerderheid.

—

Artikel 20

Alle besluiten worden bij volstreekte meerderheid van stemmen genomen.

Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.

—

AFDELING VI

Toegang tot de vergadering

Artikel 21

Onder alle omstandigheden mogen de leden van de Raad de commissievergaderingen waar zij geen vast of plaatsvervangend lid van zijn, bijwonen en er het woord voeren zonder stemgerechtigd te zijn, met uitzondering van artikel 12, 1, §3.

—

AFDELING VII

Bijzondere bepalingen inzake het verslag

Artikel 22

1. De voorzitter van de Raad deelt eventueel aan de voorzitters van de commissies mee binnen welke termijn de verslagen over de aanhangige zaken moeten worden ingediend.
2. Zij of hij kan ook om materiële redenen beslissen dat statistische gegevens of cijfermateriaal in tabelvorm niet in het verslag worden opgenomen, maar bij het secretariaat ter inzage liggen. Hiervan wordt in het verslag melding gemaakt.

3. Zij of hij kan, als zij of hij het nodig acht, de in punt 2 genoemde maatregel toepassen op antwoorden die leden van het College hebben gegeven op in de commissie gestelde mondelinge vragen, vragen om uitleg of interpellaties. Ook hiervan wordt in het verslag melding gemaakt.
-

AFDELING VIII

Raadpleging van andere commissies en hoorzittingen

Artikel 23

1. Acht een commissie het advies van een andere commissie nodig, dan deelt zij dit mee aan de voorzitter van de Raad die beslist.
 2. Bij de behandeling van een ontwerp of voorstel van verordening of voorstel van resolutie of in voorkomend geval een beleidsnota of enig ander onderwerp in de zin van artikel 15, punt 1, §2, kan de commissie personen of instellingen die niet tot de Raad of het College behoren, uitnodigen en horen dan wel om documentatie, voorlichting of medewerking verzoeken.
 3. Het verslag over de in punten 1 en 2 bedoelde vergaderingen wordt in het eindverslag over het betrokken onderwerp opgenomen of als afzonderlijk stuk aan de leden van de Raad bezorgd.
-

HOOFDSTUK VIII

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Artikel 24

1. Het Uitgebreid Bureau bereidt de vergaderingen van de Raad voor.
2. De voorzitter deelt dag en uur van de bijeenkomst van het Uitgebreid Bureau mee aan het College, die dit kan bijwonen en zijn advies doen kennen.

Het College kan één van zijn leden afvaardigen.

3. De voorzitter legt de regeling van de werkzaamheden aan de Raad ter goedkeuring voor.
-

HOOFDSTUK IX

PLENAIRE VERGADERING

AFDELING I

Bijeenroeping, dag, uur en agenda

Artikel 25

1. De voorzitter roept de Raad in plenaire vergadering bijeen.
2. Zij of hij opent en sluit de vergadering.
3. Op het einde van elke vergadering geeft zij of hij namens het Uitgebreid Bureau kennis van dag, uur en agenda van de volgende vergadering.

—

Artikel 26

Op de agenda van de plenaire vergadering worden rechtstreeks geplaatst:

- a) de beleidsverklaring, verklaringen en mededelingen van het College,
- b) beleidsnota's,
- c) beleidsplannen,
- d) jaarverslagen en rapporten,
- e) moties van aanbeveling en afkeuring,
- f) actualiteitsvragen, interpellaties en vragen om uitleg die het Uitgebreid Bureau naar de plenaire vergadering heeft verwezen,
- g) alle onderwerpen die de plenaire vergadering of het Uitgebreid Bureau voor rechtstreekse behandeling in de plenaire vergadering aanwijst.

—

AFDELING II
Afwezigheid

Artikel 27

Een lid dat verhinderd is een vergadering bij te wonen, waarschuwt de voorzitter met kennisgeving van de reden van verhindering.

Hiervan wordt in het Integraal Verslag melding gemaakt.

—

AFDELING III
Notulen en Integraal Verslag

Artikel 28

1. De notulen van de jongste vergadering worden, na goedkeuring door een secretaris, voor de aanvang van de volgende vergadering ter tafel gelegd.
2. Ieder lid heeft het recht gedurende de vergadering op- of aanmerkingen te maken op de notulen.

Een secretaris verstrekt opheldering en toelichting.

Wordt de op- of aanmerking desondanks gehandhaafd, dan vraagt de voorzitter het advies van de Raad. Deze kan een nieuwe redactie in overweging geven.

3. Worden er voor het sluiten van de vergadering geen op- of aanmerkingen gemaakt, dan worden de notulen geacht goedgekeurd te zijn.
4. De notulen, zowel van de openbare als van de besloten vergaderingen, worden door de voorzitter, een secretaris en de griffier ondertekend en in het archief van de Raad bewaard.
5. De Raad kan beslissen van zijn besloten vergadering geen notulen te maken.
6. De beraadslagingen van de Raad worden in extenso opgenomen en in de vorm van een Integraal Verslag aan de leden bezorgd en verspreid. Bijkomende informatie of documenten die door de

collegeleden worden aangekondigd of rondgedeeld tijdens de plenaire vergaderingen worden niet toegevoegd aan het Integraal Verslag, maar afzonderlijk bezorgd aan de leden.

AFDELING IV

Voeren van het woord**Artikel 29**

1. Geen lid voert het woord dan na inschrijving op de sprekerslijst of na het woord gevraagd en van de voorzitter verkregen te hebben.
De verslaggever heeft het recht als eerste te spreken, om het verslag van de commissie toe te lichten.
Ingeschreven sprekers die zonder bericht van verhindering afwezig zijn op het ogenblik dat hun het woord wordt verleend, worden van de lijst afgevoerd en mogen zich niet opnieuw laten inschrijven.
Wanneer de algemene bespreking meerdere vergaderingen in beslag neemt, wordt de lijst der sprekers op het einde van de eerste vergadering ambtshalve afgesloten.
 2. De voorzitter verleent het woord in de orde van inschrijving of aanvraag. Zij of hij kan hiervan afwijken en beurtelings het woord verlenen voor of tegen het behandelde onderwerp.
Sprekers die door hun fracties gemandateerd zijn hebben echter voorrang.
 3. De spreker richt zich slechts tot de voorzitter of tot de vergadering.
 4. Geen lid voert meer dan tweemaal het woord over hetzelfde onderwerp tenzij de Raad anders beslist.
Is de spreektijd beperkt op grond van een bepaling van dit reglement of bij beslissing van de Raad en blijft de spreker langer aan het woord, dan kan de voorzitter, na een waarschuwing beslissen dat de woorden die na het verlopen van de spreektijd zijn uitgesproken, niet in het Integraal Verslag worden opgenomen.
 5. Tenzij het Uitgebreid Bureau of de voorzitter anders beslist, is de maximum spreektijd per fractie 20 minuten voor de gemandateerde spreker en 10 minuten voor alle andere sprekers tijdens de algemene bespreking en 3 minuten per lid tijdens de bespreking van de artikelen en de amendementen.
 6. Voor bijzondere aangelegenheden kan het Uitgebreid Bureau de duur van een beraadslaging alsmede het aantal sprekers bepalen.
 7. Als de voorzitter oordeelt dat de werkzaamheden van de Raad worden belemmerd, kan zij of hij de spreektijd van alle sprekers beperken, uitgezonderd die van de leden van het College of van de verslaggevers.
Behoudens andersluidende bepalingen of beslissing, beschikt ieder lid van de Raad steeds over een minimum spreektijd van 3 minuten.
 8. Leden van het College en verslaggevers worden gehoord als zij het vragen.
De Raad kan de aanwezigheid van de leden van het College vorderen.
 9. Behoudens andersluidende bepalingen, mag een lid van de Raad na een lid van het College te allen tijde het woord voeren met een maximum spreektijd van 5 minuten.
-

AFDELING V
Moties van orde

Artikel 30

1. Een lid kan bij motie van orde altijd het woord vragen om
 - a) een voorstel te doen tot verdaging van een agendapunt,
 - b) een voorstel te doen tot wijziging van de agenda of in de orde van de werkzaamheden,
 - c) een voorafgaande vraag te stellen over de coördinatie van de werkzaamheden tussen de Raad, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,
 - d) een voorafgaande vraag te stellen over de toepassing van de procedure,
 - e) een voorafgaande vraag te stellen tot afwijzing van de behandeling,
 - f) een voorstel te doen tot verwijzing naar de commissies,
 - g) een voorstel te doen tot verdaging van de beraadslaging of de stemming dan wel tot sluiting van de beraadslaging,
 - h) een voorstel te doen tot spoedbehandeling in plenaire vergadering,
 - i) een voorstel te doen tot verlenen van voorrang in commissie of plenaire vergadering,
 - j) ophelderingen te vragen over de stand van zaken,
 - k) een beroep te doen op het reglement,
 - l) een beroep te doen op de agenda,
 - m) een persoonlijk feit te beslechten.
2. Alle moties van orde moeten vooraf worden meegedeeld aan de voorzitter, die bij ontvankelijkheid het tijdstip van behandeling bepaalt.
3. Tenzij het van de voorzitter uitgaat, moet een voorstel tot sluiting van de beraadslaging door vijf leden worden gesteund. Het wordt onmiddellijk besproken en in stemming gebracht.
4. Een voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering is alleen ontvankelijk nadat het stuk over het betrokken onderwerp rondgedeeld is.
5. Een voorstel tot het verlenen van voorrang aan een agendapunt in plenaire vergadering is alleen ontvankelijk nadat het stuk of het commissieverslag over het betrokken onderwerp rondgedeeld is.
6. Tenzij de voorzitter anders beslist, is de maximumspreektijd bij de behandeling van een motie van orde 3 minuten.
7. Als het een persoonlijk feit betreft, genieten alleen de betrokken leden een maximum spreektijd van 3 minuten.
8. Tenzij de voorzitter anders beslist, wordt er over alle in punt 1, littera's a) tot i) genoemde aangelegenheden bij handopsteken gestemd.

Na de behandeling van een motie van orde, en in voorkomend geval, na de stemming over de behandelde aangelegenheid, verklaart de voorzitter het incident voor gesloten.

AFDELING VI
Besloten vergadering

Artikel 31

De Raad komt in besloten vergadering bijeen bij beslissing van de voorzitter of op schriftelijk verzoek van ten minste acht leden.

De Raad beslist daarna bij volstreekte meerderheid of de vergadering in het openbaar wordt hervat ter behandeling van hetzelfde onderwerp.

—

HOOFDSTUK X
WIJZE VAN STEMMEN, MEERDERHEID EN QUORUM

Artikel 32

1. De Raad geeft zijn wil te kennen:
 - a) bij handopsteken;
 - b) bij door de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 35, punt 2;
 - c) bij hoofdelijke stemming, hetzij bij oproeping hetzij elektrisch uitgebracht;
 - d) bij geheime stemming, bij oproeping met stembiljetten uitgebracht.

De voorzitter kan over enig onderwerp hoofdelijk laten stemmen indien er twijfel bestaat omtrent de regelmatigheid van op een andere wijze uitgebrachte stemmen, behalve in geval van geheime stemming.

2. Eindstemming over ontwerpen en voorstellen van verordening, voorstellen van resolutie, moties en voorstellen tot wijziging van het reglement geschiedt steeds bij hoofdelijke stemming.

In de overige gevallen geeft de Raad zijn wil bij handopsteken te kennen, tenzij ten minste acht leden de hoofdelijke stemming vragen. Dergelijk verzoek is slechts ontvankelijk bij ontstentenis van andersluidende bepalingen. Bij ontvankelijkheid tekenen de secretarissen de namen van die leden aan en kan de voorzitter hen verzoeken eerst te stemmen; indien niet ten minste acht van die leden aan de stemming deelnemen, wordt de aangevangen stemming als vervallen beschouwd.

3. Stemming bij handopsteken bestaat uit proef en tegenproef; voorzitter en secretarissen beslissen over de uitslag ervan; proef en tegenproef mogen worden herhaald; is na herhaling de uitslag nog niet duidelijk dan wordt hoofdelijk gestemd.
4. Vóór de sluiting van de hoofdelijke stemming, verzoekt de voorzitter de leden die niet hebben gestemd, alsnog hun stem uit te brengen.
5. De uitslag van de stemmen wordt vastgesteld door de voorzitter en de secretarissen.

6. De oproepingen van hoofdelijke stemmingen en geheime stemmingen gebeuren alfabetisch.

Artikel 33

De orde van stemming over de gestelde vragen wordt zo geregeld dat alle meningen het beste tot uiting kunnen komen met inachtneming van de volgende regels:

- a) Een onderwerp dat verschillende punten bevat, wordt op verzoek gesplitst.
- b) Zijn er verschillende voorstellen omtrent hetzelfde punt, dan heeft achtereenvolgens elk voorstel voorrang waarover kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, te beginnen met het meeste verstrekkende.

Onder voorstellen waarover niet kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, wordt voorrang gegeven aan het meest verstrekkende.

Als een dergelijk voorstel aangenomen wordt, worden de andere verworpen.

Artikel 34

Leden die in de vergadering aanwezig zijn en zich bij een hoofdelijke stemming onthouden, worden na die stemming door de voorzitter uitgenodigd hun redenen te doen kennen.

Leden die op het ogenblik van de stemming aanwezig zijn en niet stemmen, worden geacht zich te hebben onthouden.

Onthoudingen tellen mee om het quorum vast te stellen, maar niet voor het bepalen van de meerderheid.

Artikel 35

1. Behoudens andersluidende bepalingen, worden alle besluiten bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen.
Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.
 2. De Raad kan geen besluit nemen indien de meerderheid van zijn leden niet aanwezig is.
 3. Indien het in punt 2 vermelde quorum bij hoofdelijke stemming niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste één uur. Na die schorsing wordt de hoofdelijke stemming herhaald; wordt genoemd quorum nog niet bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering na behandeling van de op de agenda voorkomende interpellaties. De zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming wordt herhaald bij het begin van de volgende zo vlug mogelijk te houden vergadering.
 4. In het Integraal Verslag van een vergadering waarin het quorum bij hoofdelijke stemming niet wordt bereikt, worden de namen opgenomen van de aanwezigen, van de afwezigen en van de leden die met kennisgeving afwezig zijn.
-

Artikel 36

De voorzitter kondigt de besluiten van de Raad af als volgt: «De Raad neemt aan» of «De Raad neemt niet aan».

HOOFDSTUK XI
ORDE

Artikel 37

1. De voorzitter oefent namens de Raad toezicht uit op de orde in de plenaire vergadering.
2. Leden die de orde verstoren, worden door de voorzitter tot de orde geroepen.
3. In geval van herhaling worden zij door de voorzitter andermaal tot de orde geroepen. Bovendien ontnemt de voorzitter hun het woord en mogen zij voor de verdere duur van de vergadering het woord niet meer voeren.

Leden aan wie het woord om deze reden is ontnomen, kunnen deze maatregel ongedaan maken door te verklaren dat het hen spijt de orde te hebben verstoord.

4. Bij een tweede herhaling of in ernstige gevallen, ontzegt de voorzitter het lid voorlopig de toegang tot de lokalen van de Raad.
 5. In erge gevallen kan de voorzitter, in overleg met de Raad, andere tuchtmaatregelen nemen, gaande tot de uitsluiting voor ten hoogste drie vergaderingen. Wie uitgesloten is, krijgt het verbod aan de werkzaamheden van de Raad deel te nemen en heeft geen toegang tot de vergaderzalen en de gebouwen van de Raad.
 6. Is de stem van een uitgesloten lid bij een stemming beslissend, dan wordt die stemming met het betrokken lid na het verstrijken van diens uitsluiting overgedaan, tenzij de Raad het verkieslijk acht het betrokken lid tijdens de uitsluiting tot die stemming toe te laten. Over een dergelijke toelating wordt bij handopsteken gestemd.
-

Artikel 38

Bij ernstige verstoring van de orde kondigt de voorzitter aan dat zij of hij de vergadering zal schorsen. In voorkomend geval schorst zij of hij de vergadering gedurende één uur; na die schorsing wordt de vergadering hervat.

Artikel 39

De voorzitter kan in het Integraal Verslag en elk gedrukt stuk van de Raad, alsook in de teksten op de internetsite van de Raad de woorden doen schrappen die zij of hij strijdig acht met dit reglement.

Dit geldt eveneens voor woorden uitgesproken door een lid aan wie het woord niet uitdrukkelijk werd verleend.

HOOFDSTUK XII
ORDE IN DE VERGADERZAAL EN IN DE TRIBUNES

Artikel 40

1. De voorzitter oefent namens de Raad toezicht uit op de orde in de vergaderzaal.
2. Buiten de leden van de Raad, de leden van het College, de griffier en het voor de vergadering vereiste personeel, heeft niemand onder enig voorwendsel toegang tot de vergaderzaal, met uitzondering van de personen, die een speciale machtiging hebben gekregen van de voorzitter.
3. Zolang de vergadering duurt, moeten de toehoorders in de openbare tribunes blijven zitten en het stilzwijgen in acht nemen.

Het is hun verboden enig teken van goed- of afkeuring te geven.

Wie de orde verstoort, wordt onmiddellijk uit de tribunes verwijderd en zo nodig voor de bevoegde overheid gebracht.

TITEL II

BEHANDELING VAN ONTWERPEN VAN VERORDENING, VOORSTELLEN VAN VERORDENING, VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE, MOTIES, AMENDEMENTEN, BELEIDSVERKLARINGEN, BELEIDSNOTA'S, BELEIDSPLANNEN EN DISCUSSIONOTA'S

HOOFDSTUK I INDIENING

Artikel 41

1. Ontwerpen van verordening, voorstellen van verordening, voorstellen van resolutie, moties, amendementen, beleidsverklaringen, beleidsnota's, beleidsplannen en discussienota's die worden ingediend bij de Raad, zijn gericht aan de voorzitter en worden neergelegd op het secretariaat van de griffier van de Raad, met ontvangstmelding.
De indiening gebeurt uitsluitend digitaal.

Parlementaire stukken van het College vereisen, naast de digitale indiening, eveneens schriftelijk én ondertekend te worden neergelegd op het secretariaat van de griffier van de Raad.

2. Amendementen die staande de commissievergadering of de plenaire vergadering worden neergelegd, worden ingediend bij de voorzitter.

—

HOOFDSTUK II ONTWERPEN VAN VERORDENING

Artikel 42

1. Elk ontwerp van verordening wordt met de memorie van toelichting en eventuele adviezen ingediend conform artikel 41 en aan de leden van de Raad rondgedeeld.
2. Elk ontwerp van verordening wordt door het Uitgebreid Bureau naar een commissie verwezen, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.
3. Om behandeld te kunnen worden, moet een ontwerp van verordening ten minste drie kalenderdagen vooraf aan de leden van de Raad worden rondgedeeld, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.

—

Artikel 43

1. De beraadslaging over een ontwerp van verordening omvat de algemene en de artikelsgewijze bespreking.

2. De algemene bespreking loopt over het ontwerp van verordening in het algemeen en over het beginsel dat eraan ten grondslag ligt.
3. De tekst die door de commissie aangenomen is, wordt als basis genomen voor de artikelsgewijze bespreking.
4. Bij de artikelsgewijze bespreking wordt achtereenvolgens ieder artikel, in voorkomend geval met de desbetreffende amendementen, in de volgorde ervan besproken en in stemming gebracht.

Onverminderd de bepalingen van artikel 33, littera b), worden amendementen vóór het artikel en subamendementen vóór de amendementen in stemming gebracht.

5. De maximumspreektijd is per fractie 15 minuten voor de gemandateerde spreker en 5 minuten voor alle andere sprekers.

De spreektijd voor het College is 20 minuten.

—

HOOFDSTUK III VOORSTELLEN VAN VERORDENING

Artikel 44

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht voorstellen van verordening in te dienen, conform artikel 41.
2. De voorzitter kan een voorstel van verordening ofwel aan de leden van de Raad bezorgen ofwel verwijzen naar het Uitgebreid Bureau.

Wanneer de voorzitter of het Uitgebreid Bureau tot onontvankelijkheid besluit, kan de indiener binnen een termijn van zeven werkdagen met ingang van de dag na de datum van kennisgeving van het besluit de voorzitter schriftelijk om een beslissing van de Raad verzoeken. Over een dergelijke beslissing wordt bij handopsteken gestemd.

3. De bepalingen van artikelen 42, punten 2 en 3 en 43 gelden ook voor voorstellen van verordening.

—

HOOFDSTUK IV VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Artikel 45

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht voorstellen van resolutie in te dienen, conform artikel 41.
2. De voorzitter kan een voorstel van resolutie ofwel aan de leden van de Raad bezorgen, ofwel verwijzen naar het Uitgebreid Bureau.

Wanneer de voorzitter of het Uitgebreid Bureau tot onontvankelijkheid besluit, kan de indiener binnen een termijn van zeven werkdagen met ingang van de dag na de datum van kennisgeving van het besluit, de voorzitter schriftelijk om een beslissing van de Raad verzoeken. Over een dergelijke beslissing wordt bij handopsteken gestemd.

3. De bepalingen van artikel 42, punten 2 en 3 gelden ook voor voorstellen van resolutie.

4. De beraadslaging over een voorstel van resolutie geschiedt in een enkele bespreking overeenkomstig de bepalingen van artikel 43, punten 3 tot 5.
-

HOOFDSTUK V AMENDEMENTEN

Artikel 46

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht in elke stand van de procedure conform artikel 41 of staande de commissievergadering bij de voorzitter van de commissie, amendementen in te dienen, voor zover zij rechtstreeks verband houden met het betrokken onderwerp en hierover nog niet artikelsgewijs is gestemd.
 2. In afwijking van artikel 7, punt 1 oordeelt de voorzitter van de commissie over de ontvankelijkheid van staande de commissievergadering ingediende amendementen.
 3. Amendementen worden naargelang van het geval naar de bevoegde commissie of de plenaire vergadering verwezen en aan de leden van de Raad bezorgd.
 4. Het gevolg dat aan de amendementen gegeven is, wordt naargelang van het geval in het commissieverslag of het Integraal Verslag opgenomen.
 5. De bepalingen van punten 1 tot 4 gelden ook voor subamendementen.
-

Artikel 47

1. In plenaire vergadering kan elk lid een amendement ter stemming voorleggen.
 2. De Raad kan elk amendement naar de bevoegde commissie verwijzen en de beraadslaging derhalve schorsen. In dat geval behandelt de bevoegde commissie het bij voorrang en brengt zij een aanvullend verslag uit bij de Raad.
 3. De bepalingen van punten 1 en 2 gelden ook voor subamendementen.
-

HOOFDSTUK VI TWEEDE LEZING

Artikel 48

1. Nadat in commissie of in plenaire vergadering over een ontwerp of voorstel van verordening artikelsgewijs is gestemd en vóór de eindstemming kan:
 - a) ieder lid van het College steeds een tweede lezing vragen over het gehele ontwerp of voorstel van verordening of over de aangeduide bepalingen ervan.

Bij tweede lezing wordt artikelsgewijs beraadslaagd. Er wordt gestemd over het hele ontwerp of voorstel van verordening of over de aangewezen bepalingen ervan, alsmede over de eventueel door het betrokken lid van het College ingediende nieuwe amendementen.

- b) ieder lid van de commissie of van de Raad, naargelang van het geval, een tweede lezing vragen indien één of meer artikelen zijn verworpen, dan wel één of meer amendementen zijn aangenomen.

Bij tweede lezing wordt alleen artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over de verworpen artikelen of aangenomen amendementen en de uit die verwerping of aanneming voortvloeiende nieuwe amendementen die tot doel hebben de tekst naar de vorm en de onderlinge samenhang van de artikelen te verbeteren, met uitsluiting van alle andere nieuwe amendementen.

2. De Raad kan met het oog op een tweede lezing beslissen, naargelang van het geval, het hele ontwerp of voorstel van verordening dan wel de aangewezen bepalingen ervan opnieuw te verwijzen naar de bevoegde commissie. Deze laatste behandelt zulks bij voorrang en brengt een aanvullend verslag uit bij de Raad. Over een dergelijke beslissing wordt bij handopsteken gestemd.
3. Een tweede lezing wordt steeds in een volgende vergadering gehouden en na verloop van ten minste één kalenderdag.

HOOFDSTUK VII

BELEIDSVERKLARINGEN, BELEIDSNOTA'S, BELEIDSPLANNEN EN DISCUSSIONOTA'S

I. BELEIDSVERKLARINGEN, BELEIDSNOTA'S EN BELEIDSPLANNEN

Artikel 49

1. Het College dient bij het begin van elke legislatuur, bij het begin van elk zittingsjaar en telkens wanneer het College het nodig acht, een beleidsverklaring in bij de Raad, conform artikel 41. De beleidsverklaring wordt aan de leden bezorgd.

De beleidsverklaring wordt rechtstreeks geagendeerd in de plenaire vergadering.

Indien het betrokken stuk niet vooraf bij de Raad wordt ingediend kan de bespreking ervan in de Raad slechts plaatsvinden na verloop van ten minste 24 uur na de indiening.

Het debat over een beleidsverklaring wordt afgesloten met een hoofdelijke stemming. Dergelijke stemming sluit het indienen van een motie van aanbeveling of een motie van afkeuring uit.

De maximumspreektijd bij de bespreking van een beleidsverklaring is:

- a) voor een gemandateerde spreker, 20 minuten per fractie,
- b) voor de niet-gemandateerde sprekers, elk 10 minuten.

Elke fractie heeft recht op 1 gemandateerde spreker.

2. Ieder lid van het College dient conform artikel 41 bij de Raad ten laatste 9 maanden na de eedaflegging een beleidsnota in per beleidsdomein. In deze beleidsnota geven de leden van het College de grote strategische keuzes en opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode weer.

Bij de bespreking van de begroting geeft ieder lid van het College een overzicht van de beleidsopties per beleidsdomein voor het komende begrotingsjaar. Deze verplichting geldt niet voor het jaar waarin het College wordt aangewezen.

Het overzicht bevat een stand van zaken van de uitvoering van de begroting tijdens het lopende zittingsjaar en een prognose over de beleidsinvulling tijdens het volgende zittingsjaar.

Het overzicht bevat eveneens op welke wijze het College gevolg heeft gegeven aan de beleidsverklaring, de beleidsnota's, beleidsplannen, verordeningen en resoluties die door de Raad aangenomen zijn.

Ieder lid van het College kan conform artikel 41 bij de Raad ten allen tijde een beleidsnota indienen met betrekking tot zijn bevoegdheden.

Elke beleidsnota wordt aan de leden van de Raad bezorgd. Om behandeld te kunnen worden, moet een beleidsnota ten minste drie kalenderdagen vooraf aan de leden van de Raad worden bezorgd, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.

Tenzij de voorzitter of het Uitgebreid Bureau tot verwijzing naar commissie beslist, geschiedt de beraadslaging over een beleidsnota rechtstreeks in plenaire vergadering in één enkele bespreking.

Behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau, is de maximumspreektijd bij de bespreking van een beleidsnota:

- a) voor de gemandateerde spreker, 15 minuten per fractie,
- b) voor de niet-gemandateerde sprekers, elk 5 minuten.

De bespreking van een beleidsnota wordt afgesloten met een hoofdelijke stemming. Dergelijke stemming sluit het indienen van een motie van aanbeveling of een motie van afkeuring uit.

3. Ieder lid van het College kan conform artikel 41 bij de Raad ten allen tijde een beleidsplan indienen met betrekking tot zijn bevoegdheden, hetzij op eigen initiatief, hetzij in uitvoering van Vlaamse decreten.

Elk beleidsplan wordt aan de leden van de Raad bezorgd. Beleidsplannen in uitvoering van Vlaamse decreten worden de facto door de Raad behandeld. Om behandeld te kunnen worden, moet een beleidsplan ten minste drie kalenderdagen vooraf aan de leden van de Raad worden bezorgd, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.

Tenzij de voorzitter of het Uitgebreid Bureau tot verwijzing naar commissie beslist, geschiedt de beraadslaging over een beleidsplan rechtstreeks in plenaire vergadering in één enkele bespreking.

Behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau, is de maximumspreektijd bij de bespreking van een beleidsplan :

- a) voor de gemandateerde spreker, 15 minuten per fractie,
- b) voor de niet-gemandateerde sprekers, elk 5 minuten.

Elke fractie heeft recht op 1 gemandateerde spreker.

De bespreking van een beleidsplan wordt afgesloten met een hoofdelijke stemming. Dergelijke stemming sluit het indienen van een motie van aanbeveling of een motie van afkeuring uit.

—

II. DISCUSSIONOTA'S

Artikel 50

1. Ieder lid van de Raad kan bij de Raad een discussienota indienen, conform artikel 41.

Een discussienota heeft als voorwerp binnen het ruime kader van de Vlaamse gemeenschaps-aangelegenheden, onderwerpen te behandelen die de Vlaamse gemeenschap in het Brussels hoofdstedelijk gewest aanbelangen.

Behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau wordt elke discussienota aan de leden van de Raad bezorgd.

De bepalingen van artikel 42, punt 3, gelden ook voor discussienota's.

2. Tenzij de voorzitter of het Uitgebreid Bureau tot verwijzing naar commissie beslist, geschiedt de beraadslaging over een discussienota rechtstreeks in plenaire vergadering in één enkele bespreking.

De maximumspreektijd is:

- a) voor de gemandateerde sprekers, 15 minuten per fractie,
- b) voor de niet-gemandateerde sprekers, elk 5 minuten.

In voorkomend geval heeft het College een spreektijd van 15 minuten.

3. Voor de sluiting van de bespreking van een discussienota, kan een voorstel van resolutie of een motie van aanbeveling worden aangekondigd. De tekst ervan dient binnen de 5 werkdagen na de sluiting van de vergadering worden ingediend.

Het voorstel van resolutie of de motie van aanbeveling wordt ter bespreking en ter stemming voorgelegd in de eerstvolgende plenaire vergadering.

—

HOOFDSTUK VIII

INTREKKING

Artikel 51

Indieners van voorstellen van verordening of voorstellen van resolutie, moties, voorstellen tot wijziging van het reglement of amendementen kunnen deze intrekken, ook al is de bespreking ervan reeds geopend. Als mede-indieners hun handtekening handhaven kunnen zij het voorstel of de motie overnemen en wordt de bespreking voortgezet.

Mede-indieners kunnen hun handtekening van een ingediend stuk te allen tijde intrekken, ook al is de bespreking ervan reeds geopend.

—

TITEL III

WERKWIJZE VOOR BEGROTINGEN EN BEGROTINGSWIJZIGINGEN

Artikel 52

1. Indien er in een begroting bepalingen van verordeninggevende aard voorkomen die geen rechtstreeks verband houden met de betrokken begroting, worden deze uit bedoelde begroting gelicht en tot een onderscheiden ontwerp van verordening omgewerkt.
2. De begrotingen worden verwezen naar de commissie voor algemene zaken, financiën en begroting, die wordt voorgezeten door de voorzitter van de Raad.
3. Om in behandeling te kunnen worden genomen, moet een begroting, in voorkomend geval, met inbegrip van de wettelijk voorgeschreven bijlagen, ten minste zeven werkdagen voordien aan de leden van de Raad worden rondgedeeld.
4. De commissie voor algemene zaken, financiën en begroting behandelt de begrotingen aan één stuk door en tot volledige afhandeling.

—

Artikel 53

1. De beraadslaging over de begroting in plenaire vergadering wordt, na de indiening van het verslag, op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering van de Raad geplaatst.
2. Wanneer het zich laat aanzien dat de algemene bespreking in plenaire vergadering meer dan één vergadering in beslag zal nemen, wordt de sprekerslijst op het einde van de eerste vergadering ambtshalve afgesloten.
3. De maximumspreektijd is, per fractie, 20 minuten voor de gemandateerde spreker en 10 minuten voor alle andere sprekers. Elke fractie heeft recht op 1 gemandateerde spreker.
4. De beraadslaging over de werkingsbegroting van de Raad, waarvan het ontwerp wordt opgesteld door het Bureau, wordt gehouden in besloten commissievergadering en in openbare plenaire vergadering. Van de bespreking in commissievergadering wordt een openbaar parlementair stuk gemaakt, met de ontwerpbegroting in bijlage. De sprekers worden niet bij naam vermeld in het commissieverslag. Na goedkeuring in de commissie wordt de ontwerpbegroting besproken en ter stemming voorgelegd in plenaire vergadering.

—

Artikel 54

De Raad verklaart in een met redenen omklede motie dat de tabellen die gevoegd zijn bij het ontwerp van verordening tot vaststelling of wijziging van de begroting of de rekening, in overeenstemming zijn met de inhoud en de doelstellingen van deze verordening en er als zodanig een integrerend deel van uitmaken.

—

TITEL IV

SCHRIFTELIJKE EN MONDELINGE VRAGEN, VRAGEN OM UITLEG, ACTUALITEITSVRAGEN EN INTERPELLATIES

HOOFDSTUK I

INDIENING EN ONTVANKELIJKHEID

Artikel 55

1. Alle schriftelijke vragen, mondelinge vragen, actualiteitsvragen, vragen om uitleg en interpellaties die worden ingediend bij de Raad, zijn gericht aan de voorzitter en de tekst ervan wordt uitsluitend digitaal ingediend op het secretariaat van de griffier van de Raad.

De ingediende mondelinge vragen, vragen om uitleg en interpellaties worden niet vrijgegeven aan de leden van de Raad of aan derden, vooraleer het Uitgebreid Bureau er kennis heeft van genomen.

Voorafgaandelijk aan het Uitgebreid Bureau worden interpellaties, vragen om uitleg en mondelinge vragen nauwgezet getoetst door de Diensten, die advies verlenen over de inschaling of zwaarte van de interpellaties, vragen om uitleg en mondelinge vragen.

2. Over de ontvankelijkheid van mondelinge vragen, vragen om uitleg en interpellaties oordeelt het Uitgebreid Bureau. Over de ontvankelijkheid van actualiteitsvragen oordeelt de voorzitter, na schriftelijk advies van de griffier.

Interpellaties, vragen om uitleg of mondelinge vragen die louter peilen naar statistische gegevens zijn niet ontvankelijk. In hun antwoorden op interpellaties, vragen om uitleg en mondelinge vragen kunnen de collegeleden voor statistische gegevens doorverwijzen naar de exacte plaats op relevante, publiek toegankelijke websites of gegevensbanken, maar de gevraagde cijfers moeten wel vermeld worden in hun mondeling antwoord.

3. Onverminderd de bepalingen in de artikelen 58 punt 3, 59 punt 3 en 61 punt 3 kan de voorzitter van een erkende politieke fractie een mondelinge vraag, een vraag om uitleg of een interpellatie indienen bij de aanvang van de vergadering van het Uitgebreid Bureau. De mondelinge vraag, vraag om uitleg of interpellatie heeft geen betrekking op onderwerpen die reeds aan bod komen op de agenda van het Uitgebreid Bureau.

—

HOOFDSTUK II

SCHRIFTELIJKE EN MONDELINGE VRAGEN, VRAGEN OM UITLEG EN ACTUALITEITSVRAGEN

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 56

1. De tekst van schriftelijke of mondelinge vragen moet beperkt blijven tot wat strikt nodig is, opdat het onderwerp beknopt en zonder nadere toelichting kan worden uiteengezet.
2. Over de ontvankelijkheid wordt geoordeeld conform artikel 55, 2.

3. Onontvankelijk zijn onder meer:
 - a) vragen met betrekking tot particuliere aangelegenheden of persoonlijke gevallen,
 - b) vragen die uitsluitend tot doel hebben statistische gegevens, documentatie ofwel juridische of administratieve adviezen te verkrijgen,
 - c) vragen over aangelegenheden waaromtrent reeds voordien in de loop van dezelfde zitting een interpellatie is gehouden, ofwel een ontwerp of voorstel van verordening, een voorstel van resolutie of een motie is ingediend.
-

AFDELING II *Schriftelijke vragen*

Artikel 57

1. Leden van de Raad die een schriftelijke vraag wensen te richten tot een lid of meerdere leden van het College, dienen de tekst ervan in, conform artikel 55, 1.
De vraag mag slechts door één enkel lid zijn ondertekend.
 2. Bij ontvankelijkheid stuurt de voorzitter de vraag door naar het betrokken lid van het College.
 3. Het antwoord van het betrokken lid van het College moet binnen twintig werkdagen in drievoud aan de voorzitter worden bezorgd.
Bedoelde antwoordtermijn gaat in de eerste werkdag na de week tijdens dewelke de vraag is overgezonden.
 4. Vraag en antwoord worden opgenomen in het Bulletin van Vragen en Antwoorden.
 5. Schriftelijke vragen waarop niet werd geantwoord binnen de in punt 3 gestelde termijn worden omgezet in mondelinge vragen die geagendeerd worden in de eerstvolgende plenaire vergadering. Hiervan wordt melding gemaakt in het Bulletin van Vragen en Antwoorden.
 6. De voorzitter kan uitzonderlijk om materiële redenen beslissen dat statistische gegevens of cijfermateriaal in tabelvorm niet in het Bulletin van Vragen en Antwoorden worden opgenomen, maar bij het secretariaat ter inzage liggen. Hiervan wordt in het Bulletin van Vragen en Antwoorden melding gemaakt.
-

AFDELING III *Mondelinge vragen*

Artikel 58

1. Leden van de Raad die een mondelinge vraag wensen te stellen aan een lid van het College, dienen de tekst ervan in bij de voorzitter van de Raad conform artikel 55, 1. Het Uitgebreid Bureau neemt kennis van het advies van de Diensten en verwijst de mondelinge vraag in regel door naar de bevoegde commissie, tenzij de mondelinge vraag wordt opgewaardeerd naar een vraag om uitleg of interpellatie. In dat geval kan het Uitgebreid Bureau de vraag om uitleg of interpellatie doorverwijzen naar de plenaire vergadering of naar de bevoegde commissie.
2. De vraag mag slechts door één enkel lid van de Raad zijn ondertekend.

3. De vraag moet uiterlijk om 16 uur 's woensdags van de week vóór de eerstvolgende plenaire vergadering worden ingediend.
4. Wanneer het Uitgebreid Bureau de vraag niet van die aard bevindt dat zij mondeling moet worden beantwoord, kan het beslissen dat zij moet omgezet worden in een schriftelijke vraag in de zin van artikel 57.

Het verslag over de behandeling van een mondelinge vraag in commissie wordt opgenomen in een afzonderlijk integraal verslag.

5. Bij ontvankelijkheid zendt de voorzitter de vraag aan het betrokken lid van het College.
6. a) De vragen worden in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van het College. Ze worden per vergadering volgens een beurtelings afwisselende volgorde op de agenda geplaatst van de bevoegde commissie.
- b) Vragen over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd en in afwijking van de in littera a) bepaalde volgorde samen met de eerste ingediende vraag behandeld.
- c) Een vraag over hetzelfde onderwerp als dat van een overeenkomstig artikel 61, punt 3 ingediende interpellatie wordt bij de betrokken interpellatie gevoegd en er in afwijking van littera a) samen mee behandeld.
In bedoeld geval geniet de vraagsteller de hoedanigheid van spreker zoals bepaald in artikel 61, punt 7, littera's b) tot d).

Indien de betrokken interpellatie wordt ingetrokken, wordt de erbij gevoegde vraag naargelang van het geval overeenkomstig littera's a) en b) en punten 7 en 8 of littera b) en punten 7 en 8 behandeld.

7. Het stellen van de vraag mag niet langer duren dan 5 minuten. De vraagsteller dient zich te houden aan de ingediende tekst.

Het antwoord van het collegelid mag eveneens niet langer duren dan 5 minuten.

Na het antwoord van het betrokken lid van het College mag de vraagsteller nog een aanvullende vraag stellen. Het stellen en het beantwoorden van de aanvullende vraag mag niet langer duren dan 2 minuten, waarna de voorzitter het incident gesloten verklaart.

8. Indien het betrokken lid van het College afwezig is, wordt het antwoord in de volgende vergadering gegeven, tenzij de vraagsteller ermee instemt dat het antwoord door een ander collegelid wordt verstrekt.

Indien de indiener afwezig is, beslist hij of zij of een fractiegenoot de vraag in zijn/haar plaats kan stellen. In het andere geval, wordt de mondelinge vraag omgezet in een schriftelijke vraag, behalve indien er een mondelinge vraag over hetzelfde onderwerp in dezelfde vergadering is geagendeerd.

Indien de indiener de vraag ter zitting intrekt en wenst te laten agenderen voor de volgende vergadering, meldt hij of zij dat ter zitting aan de voorzitter. De voorzitter geeft de vergadering hiervan akte.

In geen geval mag een vraag in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van dezelfde zitting.

AFDELING IV
Vragen om uitleg

Artikel 59

1. Leden van de Raad die een vraag om uitleg in plenaire vergadering wensen te stellen aan een lid of meerdere leden van het College, dienen de tekst ervan in conform artikel 55, 1 met verzoek om mondelinge beantwoording in plenaire vergadering. De vraag om uitleg vermeldt nauwkeurig over welke aspecten van een onderwerp uitleg wordt gevraagd.
2. De vraag om uitleg in plenaire vergadering mag slechts door één enkel lid van de Raad zijn ondertekend.
3. De vraag om uitleg moet uiterlijk om 16 uur 's woensdags van de week vóór de eerstvolgende plenaire vergadering worden ingediend.
4. Het Uitgebreid Bureau neemt kennis van het advies van de Diensten en verwijst een vraag om uitleg door, hetzij naar de plenaire vergadering, hetzij naar de bevoegde commissie.

Wanneer het Uitgebreid Bureau de vraag om uitleg niet van die aard bevindt dat zij mondeling moet worden beantwoord, kan het beslissen dat zij moet omgezet worden tot een schriftelijke vraag in de zin van artikel 57.

Het verslag over de behandeling van een vraag om uitleg in commissie wordt opgenomen in een afzonderlijk integraal verslag.

5. Bij ontvankelijkheid zendt de voorzitter de vraag aan het betrokken lid of de betrokken leden van het College en wordt de vraag om uitleg onverwijld aan de leden van de Raad bezorgd.
6.
 - a) De vragen om uitleg worden in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van het College en volgens een beurtelings per vergadering afwisselende volgorde van de leden van het College op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering geplaatst, na de interpellaties.
 - b) Vragen om uitleg over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd en in afwijking van de in littera a) bepaalde volgorde samen met de eerste ingediende vraag om uitleg behandeld.
 - c) Vragen om uitleg over hetzelfde onderwerp als dat van interpellaties, ingediend overeenkomstig artikel 61, 3 worden samengevoegd met de interpellaties en samen op de agenda geplaatst. Na de interpellanten hebben de vraagstellers het woord.

In bedoeld geval geniet de vraagsteller de hoedanigheid van spreker zoals bepaald in artikel 61, punt 7, littera's b) tot d).

Indien de betrokken interpellatie wordt ingetrokken, wordt de oorspronkelijke vraag om uitleg toegevoegd aan de agenda.

7. Het stellen van de vraag om uitleg mag niet langer duren dan 5 minuten. Bij samengevoegde vragen om uitleg heeft elke vraagsteller recht op 5 minuten spreektijd.

De vraagsteller(s) dient (dienen) zich te houden aan het bevrage gedeelte van de ingediende tekst. Nadat de vraagsteller(s) het woord heeft (hebben) gevoerd, kan per fractie, met uitzondering van de fractie(s) van de vraagsteller(s), één spreker het woord voeren met een spreektijd van maximum 3 minuten.

Het antwoord van het collegelid mag niet langer duren dan 5 minuten. In geval van twee of meer samengevoegde vragen om uitleg, krijgt het collegelid een extra spreektijd van maximum 5 minuten.

Na het antwoord van het betrokken lid van het College mag (mogen) de vraagsteller(s) en de andere spreker(s) die het woord voerde(n), repliceren. In de replieken krijgt (krijgen) de vraagsteller(s) 2 minuten spreektijd, de andere spreker(s) die het woord voerde(n) 1 minuut en het betrokken collegelid 3 minuten spreektijd. Na het antwoord van het collegelid krijgt (krijgen) de vraagsteller(s) nog 1 minuut spreektijd.

De voorzitter verklaart het incident gesloten.

8. Indien de indiener afwezig is, beslist hij/zij of een fractiegenoot de vraag in zijn/haar plaats kan stellen, dan wel of de vraag om uitleg wordt uitgesteld naar een volgend Uitgebreid Bureau, dat dan beslist over doorverwijzing naar plenaire vergadering of commissie. Een vraag om uitleg kan maximaal 1 keer worden doorverwezen. In geval van bijkomend uitstel wordt de vraag om uitleg omgezet in een schriftelijke vraag, behalve als er een vraag om uitleg over hetzelfde onderwerp in dezelfde vergadering werd geagendeerd.

Indien het betrokken lid van het College afwezig is, wordt het antwoord in de volgende vergadering gegeven, tenzij de vraagsteller ermee instemt dat het antwoord door een ander collegelid wordt verstrekt.

Indien de indiener de vraag om uitleg ter zitting intrekt en wenst te laten agenderen voor de volgende plenaire vergadering, meldt hij of zij dat aan de voorzitter. De voorzitter geeft de Raad hiervan akte.

In geen geval mag een vraag om uitleg in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van de zitting.

AFDELING V *Actualiteitsvragen*

Artikel 60

1. Leden van de Raad die een lid van het College in plenaire vergadering dringend een mondelinge vraag van actuele aard wensen te stellen, geven de voorzitter van de Raad uiterlijk om 16 uur de laatste werkdag vóór de vergadering kennis van het onderwerp ervan, conform artikel 55, 1.
2. Per vergadering mag elke erkende fractie twee actualiteitsvragen stellen en elke niet-erkende fractie één. Per raadslid kan slechts één actualiteitsvraag worden gesteld.
3. De in punt 1 vermelde kennisgeving mag slechts door een enkel lid van de Raad zijn ondertekend.
4. Bij ontvankelijkheid geeft de voorzitter het betrokken lid van het College onverwijld kennis van het onderwerp van de actualiteitsvraag.
5. a) De actualiteitsvragen worden in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van het College. Ze worden volgens een beurtelings per vergadering afwisselende volgorde van de leden van het College op een daartoe voorzien actualiteitsmoment op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering geplaatst, na de vragen om uitleg.

- b) Actualiteitsvragen over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd en in afwijking van de in littera a) bepaalde volgorde samen behandeld met de eerst ingediende actualiteitsvraag.
- c) Wanneer twee of meer leden van verschillende fracties actualiteitsvragen over hetzelfde onderwerp indienen, zet de voorzitter deze, na ontvankelijkheid en na advies van de griffier, om in een actualiteitsdebat.

De eerste en volgende vraagstellers krijgen 5 minuten spreektijd.

De overige ingeschreven sprekers, 1 per fractie, behalve de fractie(s) van de vraagsteller(s), krijgen 3 minuten spreektijd.

- 6. Het stellen van de actualiteitsvraag mag niet langer duren dan 5 minuten. De vraagsteller dient zich te houden aan het bevragende gedeelte van de ingediende tekst.

Het antwoord van het collegelid mag eveneens niet langer duren dan 5 minuten. In geval van een actualiteitsdebat krijgt het collegelid 5 minuten extra spreektijd indien er minstens 1 bijkomende vraag wordt gesteld.

Na het antwoord van het betrokken lid van het College mag (mogen) de vraagsteller(s) en de andere spreker(s) die het woord voerde(n), repliceren. In de replieken krijgt (krijgen) de vraagsteller(s) 2 minuten spreektijd, de andere spreker(s) die het woord voerde(n) 1 minuut en het betrokken collegelid 3 minuten spreektijd. Na het antwoord van het collegelid krijgt (krijgen) de vraagsteller(s) nog 1 minuut spreektijd.

- 7. Elke actualiteitsvraag wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin zij wordt uiteengezet.
- 8. Indien het betrokken lid van het College afwezig is, beslist de vraagsteller of een ander collegelid mag antwoorden. In het andere geval, wordt de actualiteitsvraag omgevormd tot een mondelinge vraag en behandeld conform artikel 58, 1.

Indien de indiener afwezig is, beslist hij/zij of een fractiegenoot de vraag in zijn/haar plaats kan stellen. In het andere geval, wordt de vraag uitgesteld naar een volgend Uitgebreid Bureau, dat dan beslist over doorverwijzing naar plenaire vergadering of commissie.

Als een van de vraagsteller(s) van een actualiteitsdebat afwezig is, blijven de overige actualiteitsvragen geagendeerd en de fractie van de afwezige vraagsteller heeft de mogelijkheid in het debat het woord te voeren conform artikel 60, 5, c).

Indien de indiener de actualiteitsvraag ter zitting intrekt en wenst te laten agenderen voor de volgende plenaire vergadering, meldt hij of zij dat aan de voorzitter. De voorzitter geeft de Raad hiervan akte.

In geen geval mag een actualiteitsvraag onder onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van dezelfde zitting.

HOOFDSTUK III INTERPELLATIES

Artikel 61

- 1. Leden van de Raad die een lid van het College in plenaire vergadering wensen te interpellieren over aangelegenheden van algemeen belang geven de voorzitter van de Raad kennis van het

onderwerp ervan, conform artikel 55, 1. Ze vermelden de nauwkeurige opgave van de gegevens van de zaak, de toedracht van de feiten en de voornaamste beschouwingen die zij naar voren wensen te brengen.

2. De in punt 1 genoemde tekst van de interpellatie mag slechts door een enkel lid van de Raad zijn ondertekend.
3. De in punt 1 genoemde tekst van de interpellatie moet uiterlijk om 16 uur 's woensdags van de week vóór de eerstvolgende plenaire vergadering worden ingediend.
4. Het Uitgebreid Bureau neemt kennis van het advies van de Diensten en verwijst een interpellatie door, hetzij naar de plenaire vergadering, hetzij naar de bevoegde commissie.

Het verslag over de behandeling van een interpellatie in commissie wordt opgenomen in een afzonderlijk Integraal Verslag.

5. a) Indien het Uitgebreid Bureau de interpellatie agendeert voor bespreking in commissie of in plenaire vergadering, stuurt de voorzitter voornoemde tekst door naar het betrokken lid of de betrokken leden van het College en wordt de tekst aan de leden van de Raad bezorgd.
- b) Als het Uitgebreid Bureau oordeelt dat de interpellatie niet in die mate van algemeen belang is om het onderwerp te zijn van een debat zoals geregeld in dit artikel, kan het beslissen dat zij moet worden omgewerkt tot een vraag om uitleg, een schriftelijke of mondelinge vraag in de zin van de artikelen 56 tot 59.
- c) Het Uitgebreid Bureau kan beslissen een interpellatie door te verwijzen naar een commissie.
6. Behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau worden de interpellaties in chronologische volgorde van indiening gegroepeerd per lid van het College. Ze worden volgens een beurtelings per vergadering afwisselende volgorde van de leden van het College op de agenda van de eerstvolgende plenaire vergadering geplaatst, na de behandeling van onderwerpen die een stemming vereisen of door het College ingediende stukken in overeenstemming met artikel 49.
7. a) De uiteenzetting van de interpellatie mag niet langer duren dan 10 minuten, behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau.
- b) Na de interpellant mogen de leden het woord voeren met elk, behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau, een maximumspreektijd van 5 minuten.
- c) Het antwoord van het College mag niet langer duren dan 10 minuten.
- d) Na het antwoord van het College heeft (hebben) de interpellant(en) een maximumspreektijd van 5 minuten. Alle andere leden hebben een spreektijd van 2 minuten.
- e) In voorkomend geval, kan het College een aanvullend antwoord geven dat niet langer mag duren dan 5 minuten.
- f) Nadien krijgt (krijgen) de interpellant(en) nog een wederwoord van 2 minuten, waarna de voorzitter het incident sluit.”
- g) In voorkomend geval geniet de steller van een overeenkomstig artikel 58, punt 6, littera c), artikel 59, punt 6, littera c) en artikel 60, punt 5, littera c) bij een interpellatie gevoegde vraag voorrang op de in littera's b) en c) genoemde sprekers.

8. a) Interpellaties over hetzelfde onderwerp worden samengevoegd om een enkel debat te vormen, en in afwijking van de in punt 6 bepaalde volgorde samen met de eerst ingediende interpellatie behandeld.
 - b) In genoemd geval beschikt alleen de eerste interpellant, behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau, over een spreektijd van 10 minuten. De overige interpellanten krijgen elk, behoudens andersluidende beslissing van het Uitgebreid Bureau, een maximumspreektijd van 10 minuten, onverminderd de toepassing van de bepalingen van punt 7, littera's b) tot g) nadat alle interpellanten het woord hebben gevoerd.
9. Elke interpellatie wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin zij wordt uiteengezet.
 10. Het recht om als interpellant het woord te voeren, is persoonlijk.

Indien het betrokken lid van het College afwezig is, beslist de interpellant of een ander collegelid mag antwoorden. In het andere geval zal het Uitgebreid Bureau beslissen over de doorverwijzing van de interpellatie.

Indien de interpellant afwezig is, wordt de interpellatie uitgesteld tot het volgende Uitgebreid Bureau dat dan beslist over de doorverwijzing naar plenaire vergadering of commissie.

Als één van de interpellanten van een samengevoegde interpellatie afwezig is, blijft de interpellatie van de overige interpellant(en) geagendeerd. De fractie van de afwezige interpellant heeft de mogelijkheid in het debat het woord te voeren conform artikel 61, 7 en 8.

Indien de indiener de interpellatie ter zitting intrekt en wenst te laten agenderen voor de volgende plenaire vergadering, meldt hij of zij dat aan de voorzitter. De voorzitter geeft de Raad hiervan akte.

In geen geval mag een interpellatie onder onveranderde omstandigheden opnieuw worden gehouden in de loop van dezelfde zitting.

—

HOOFDSTUK IV MOTIES VAN AFKEURING EN AANBEVELING

Artikel 62

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht bij de voorzitter een met redenen omklede motie van afkeuring, ofwel een met redenen omklede motie van aanbeveling in te dienen, conform artikel 41.
2. In een motie van afkeuring wordt het beleid van het College afgekeurd.

Een motie van afkeuring kan worden aangekondigd.

- a) hetzij tot besluit van een verklaring of een mededeling van het College, vóór de bespreking wordt gesloten;
- b) hetzij tot besluit van een overeenkomstig artikel 60 gehouden actualiteitsdebat of een overeenkomstig artikel 61 behandelde interpellatie, ná het antwoord van een betrokken lid van het College en vóór de zitting wordt gesloten.

Een dergelijke motie moet binnen drie werkdagen na de sluiting van de vergadering worden ingediend.

3. In een motie van aanbeveling worden aan het College ten opzichte van algemene of bijzondere beleidspunten aanbevelingen verstrekt.

Een motie van aanbeveling kan worden aangekondigd:

- a) hetzij tot besluit van een verklaring of een mededeling van het College, vóór de bespreking wordt gesloten;
- b) hetzij tot besluit van een overeenkomstig artikel 60 gehouden actualiteitsdebat of een overeenkomstig artikel 61 behandelde interpellatie, ná het antwoord van een betrokken lid van het College en vóór de zitting wordt gesloten.

Een dergelijke motie moet binnen drie werkdagen na de sluiting van de vergadering worden ingediend.

4. Bij ontvankelijkheid wordt elke motie aan de leden van de Raad bezorgd.
5. Een motie van afkeuring kan door de indiener of indieners worden gewijzigd zolang zij niet in stemming is gebracht.

Een dergelijke wijziging geeft geen aanleiding tot debat.

6. Over een motie spreekt de Raad zich in de eerstvolgende plenaire vergadering, bij stemming uit, op voorwaarde dat de motie werd ingediend uiterlijk om 16.00 uur op de laatste werkdag voorafgaand aan de plenaire vergadering.

Vooraleer de Raad zich bij stemming uitspreekt kan (kunnen) de indiener(s) en één spreker per fractie, met uitzondering van de fractie(s) van de indiener(s), gehoord worden, met een maximumspreektijd van 10 minuten voor de (alle) indiener(s) (samen), 3 minuten voor alle andere sprekers en een repliektijd van 3 minuten voor de (alle) indiener(s) (samen).

7.
 - a) Een motie van afkeuring heeft van rechtswege voorrang op een motie van aanbeveling over hetzelfde onderwerp.
 - b) Ingeval er verscheidene moties van dezelfde aard over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, worden zij in chronologische volgorde van indiening in stemming gebracht. In voorkomend geval heeft de motie welke door de interpellant is ingediend, van rechtswege voorrang op de andere.
 - c) Voor de stemming over moties van afkeuring en moties van aanbeveling over verscheiden onderwerpen wordt de chronologische volgorde van indiening gevolgd.
8. Als een motie aangenomen is, zijn de andere over hetzelfde onderwerp verworpen.

—

TITEL V

BIJZONDERE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I DIALOOGRECHT

Artikel 63

1. Vragen van burgers kunnen rechtstreeks met een brief of digitaal ingediend worden bij de Raad.
2. Elke vraag moet op zijn minst de handtekening van de (hoofd)indiener bevatten en op leesbare wijze zijn naam, voornamen, domicilie en geboortedatum vermelden. De indiener moet de volle leeftijd van zestien jaar hebben en domicilie hebben op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
3. De voertaal van de dialoogprocedure is het Nederlands. In uitzonderlijke gevallen kan het Uitgebreid Bureau toelaten dat anderstalige betogen van de personen die niet tot de Raad behoren simultaan vertaald worden en in het Nederlands in de verslagen van de beraadslagingen opgenomen.
4. Enkel vragen waarvan het voorwerp conform de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en het principe van non-discriminatie is en die onderwerpen behandelen die geheel of gedeeltelijk tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie behoren of betrekking hebben op de belangen ervan, zijn ontvankelijk.
5. De voorzitter beslist over de kwalificatie als vraag en beslist over de ontvankelijkheid ervan na raadpleging van het Uitgebreid Bureau. Vragen zijn onontvankelijk:
 - over onderwerpen van particuliere aangelegenheden of over persoonlijke gevallen;
 - over onderwerpen die bij wet niet in openbare vergaderingen mogen besproken worden;
 - over onderwerpen die reeds aan bod zijn gekomen in de laatste 3 maanden;
 - over onderwerpen die uitsluitend gericht zijn op het verkrijgen van statistische gegevens, het bekomen van documentatie of om juridisch advies in te winnen;
 - over onderwerpen die verplichten tot het doorvoeren van kostelijke studies of opzoekingen, tot het opmaken van gegevensbestanden of het houden van enquêtes;
 - wanneer die bedoeld zijn om de persoonlijke intenties van de leden van het College te kennen.
6. Wanneer de vraag niet ontvankelijk is, omkleedt het Uitgebreid Bureau zijn beslissing met redenen. De voorzitter kan de onontvankelijke vraag doorzenden naar een andere instantie, of de indiener aanbevelen zich tot die instantie te richten.
7. Het Uitgebreid Bureau beslist of de ontvankelijke vragen behandeld worden in plenaire vergadering of doorverwezen worden naar de bevoegde commissie.

8. Wanneer een vraag wordt ondersteund door ten minste 300 handtekeningen, heeft de indiener ervan of elke andere ondertekenaar die hij hiertoe aanduidt, het recht om gehoord te worden door de bevoegde commissie of in de plenaire vergadering. De ondertekenaars moeten de volle leeftijd van zestien jaar hebben en hun domicilie hebben op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
9. Geen enkele vraag kan worden ingediend minder dan 150 dagen vóór de datum van de verkiezingen van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.
10. De Raad promoot bij de start van elk parlementair werkjaar het dialoogrecht bij de burger.

Artikel 64

Behandeling in commissie:

- de commissie kan onder meer beslissen:
 - de vraag naar het College te verwijzen met het verzoek omtrent de inhoud ervan uitleg te verstrekken binnen een termijn die door de commissie vastgelegd wordt of, bij gebrek daaraan, binnen een termijn van zes weken. Indien het College binnen de gestelde termijn geen antwoord verschaft, kan zijn aanwezigheid worden gevorderd.
 - kennis te nemen van de vraag en de indiener het verslag te bezorgen van eerdere parlementaire besprekingen, indien de vraag in de loop van dezelfde zittingsperiode al in een commissie of in de plenaire vergadering aan bod gekomen is bij de behandeling van een agendapunt, de vraag ter zake geen essentieel nieuw element aanbrengt, en de commissie een nieuwe parlementaire discussie hierover niet zinvol acht.
 - de vraag ten gronde te behandelen en hiervoor alle nuttige maatregelen te nemen. Indien de burger wordt uitgenodigd tot dialoog tijdens commissie:
 - maximaal 1 vraag van burgers kan ingeschreven worden op de agenda van eenzelfde commissievergadering;
 - elke vraag wordt afgehandeld tijdens de zitting waarin zij geagendeerd is;
 - elke vraag wordt uiteengezet door de (hoofd)indiener, of elke andere ondertekenaar die hij of zij hiertoe aanduidt; mag niet fundamenteel afwijken van de inhoud van de samenvatting die bij de vraag gevoegd was en mag niet langer duren dan 10 minuten;
 - na de uiteenzetting van de vraag mag 1 lid per erkende politieke fractie het woord voeren met een maximumspreektijd van 3 minuten;
 - het antwoord van het College mag niet langer duren dan 10 minuten;
 - na het antwoord van het College heeft de (hoofd)indiener, of elke andere ondertekenaar die hij of zij hiertoe aanduidt, een maximumspreektijd van 5 minuten, waarna de voorzitter het incident sluit.

Artikel 64bis

Behandeling in plenaire vergadering:

- maximaal 1 vraag van burgers kan ingeschreven worden op de agenda van eenzelfde plenaire vergadering;
- elke vraag wordt afgehandeld tijdens de zitting waarin zij geagendeerd is en wordt uiteengezet door de (hoofd)indiener, of elke andere ondertekenaar die hij of zij hiertoe

aanduidt; mag niet fundamenteel afwijken van de inhoud van de samenvatting die bij de vraag gevoegd was en mag niet langer duren dan 10 minuten;

- na de uiteenzetting van de vraag mag 1 lid per erkende politieke fractie het woord voeren met een maximumspreektijd van 3 minuten.
- het antwoord van het College mag niet langer duren dan 10 minuten;
- na het antwoord van het College heeft de (hoofd)indiener, of elke andere ondertekenaar die hij of zij hiertoe aanduidt, een maximumspreektijd van 5 minuten, waarna de voorzitter het incident sluit.

—

HOOFDSTUK II OPRICHTING GEMENGDE OVERLEGCOMMISSIE

Artikel 65

De Raad kan, eventueel met andere assemblees, Gemengde overlegcommissies oprichten waarvan hij de doelstellingen, de samenstelling, de werkwijze en de wijze van raadpleging bepaalt, op voorstel van het Uitgebreid Bureau.

De agenda van de vergaderingen van Gemengde overlegcommissies kan enkel na onderling overleg tussen de Uitgebreide Bureaus of, bij ontstentenis, tussen equivalente politieke organen van de betrokken assemblees, worden gewijzigd.

—

HOOFDSTUK III SAMENWERKING MET DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS VERKOZEN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Artikel 66

Alle stukken van de Raad worden onverwijld overgemaakt aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest.

—

Artikel 67

Na elke vernieuwing van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Vlaams Parlement wordt een Samenwerkingscommissie opgericht, samengesteld uit de leden van de Raad en de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest.

Deze commissie heeft tot doel de samenwerking en het overleg tussen de Raad en de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest, te verzekeren.

De commissie vergadert minstens 3 keer per zittingsjaar.

De voorzitter van de Raad is ambtshalve voorzitter van de commissie.

Van de vergaderingen wordt een verslag gemaakt dat een stuk van de Raad vormt.

Met uitzondering van de Commissie voor het Reglement en behalve in begrotingsaangelegenheden, kunnen de commissies van de Raad de Samenwerkingscommissie om advies verzoeken.

De Raad behoudt, conform artikel 23, de mogelijkheid tot gemeenschappelijke vergaderingen van zijn commissies met de commissies van het Vlaams Parlement.

Artikel 68

De Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brusselse hoofdstedelijk gewest worden als permanent waarnemer uitgenodigd voor de plenaire vergaderingen en de commissievergaderingen.

Het Uitgebreid Bureau zal telkens bij de regeling van de werkzaamheden beslissen over welke agendapunten de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest, gehoord worden door de Raad in zijn plenaire- en in zijn commissievergaderingen, met uitzondering van begrotingsaangelegenheden, het reglement, interpellaties en vragen om uitleg in plenaire vergadering of in commissie.

Het hoorrecht van de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest beperkt zich tot het aanbrengen van complementaire informatie vanuit het Vlaams Parlement en het vertolken van het standpunt ingenomen in het Vlaams Parlement. Zij hebben geen initiatiefrecht en geen stemrecht.

Het hoorrecht van de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest, wordt per onderwerp dat het hen toegekend wordt, apart geagendeerd. De spreektijd voor het uitoefenen van het hoorrecht bedraagt per agendapunt waarvoor het hoorrecht wordt toegekend, 5 minuten per spreker.

Na de uitoefening van het hoorrecht van de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest, kan één lid per fractie van de Raad het woord voeren met een spreektijd van 2 minuten.

Het College antwoordt aansluitend.

Het horen van de Vlaamse volksvertegenwoordigers houdt in dat zij hun zienswijze kunnen naar voor brengen over onderwerpen waarbij er een duidelijke wisselwerking is tussen de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en van de Vlaamse Gemeenschap.

Als één van de zes Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest vernoemd wordt in een debat over een onderwerp waarvoor hoorrecht wordt toegekend, kan de betrokken Vlaamse volksvertegenwoordiger het woord vragen voor een persoonlijk feit, volgens de procedure van artikel 30, 1, m).

In de plenaire en de commissievergaderingen van de Raad hebben de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest geen spreekrecht voor andere agendapunten.

De Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels hoofdstedelijk gewest kunnen het College niet ondervragen, noch in plenaire vergaderingen, noch in commissievergaderingen. Dit geldt eveneens ten aanzien van een Vlaams minister die deelneemt aan werkzaamheden van de Raad.

HOOFDSTUK IV GRIFFIE

Artikel 69

Op voordracht van het Uitgebreid Bureau benoemt de Raad buiten zijn leden een griffier met de rang van bestuursdirecteur van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Artikel 70

1. De griffier neemt plaats aan het bureau tijdens de plenaire en besloten vergaderingen, de vergaderingen van het Bureau en in alle omstandigheden.
 2. Hij neemt akte van de beraadslagingen en besluiten van de Raad alsmede van de beslissingen van het Bureau. Hij stelt de notulen op van de in punt 1 genoemde vergaderingen.
 3. Hij ondertekent samen met de voorzitter elk besluit van de Raad en elke beslissing van het Bureau.
 4. Hij is onder het gezag van de voorzitter belast met de tenuitvoerlegging van de door de Raad, en het Bureau en het Uitgebreid Bureau genomen beslissingen.
 5. Hij oefent, namens het Bureau, gezag uit over het personeel van de Raad.
-

Artikel 71

1. Op voorstel van het Bureau bepaalt de Raad de personeelsformatie alsmede het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de Raad.
 2. Het Bureau benoemt de leden van het personeel van de Raad met uitzondering van de griffier.
-

HOOFDSTUK V VOORSTELLEN TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT

Artikel 72

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht voorstellen tot wijziging van het reglement bij de voorzitter in te dienen, conform artikel 55, 1.

Een voorstel tot wijziging van het reglement mag door ten hoogste drie leden zijn ondertekend.

2. De voorzitter kan een voorstel tot wijziging van het reglement ofwel aan de leden van de Raad bezorgen, ofwel verwijzen naar het Uitgebreid Bureau dat beslist.
 3. Tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten, worden alle voorstellen tot wijziging van het reglement verwezen naar de commissie bevoegd voor het reglement, die wordt voorgezeten door de voorzitter van de Raad.
 4. Om behandeld te kunnen worden, moet een voorstel tot wijziging van het reglement ten minste drie kalenderdagen vooraf aan de leden van de Raad worden bezorgd, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.
 5. De beraadslaging over een voorstel tot wijziging van het reglement heeft plaats in een enkele bespreking, overeenkomstig de bepalingen van artikel 43, punten 3 tot 5.
-

